

İsveç hakkında da endişeler başgösterdi

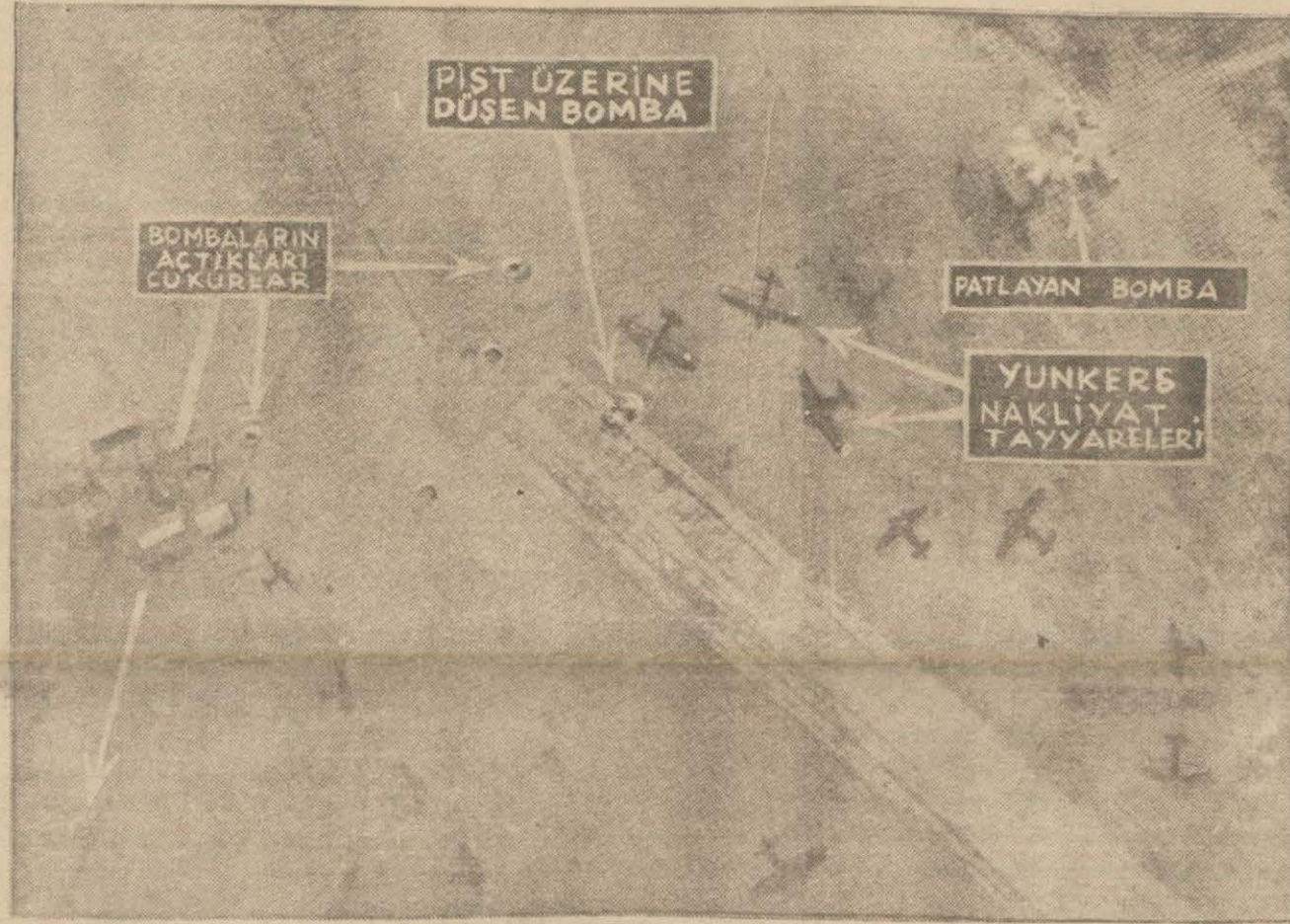
Pariste toplanan harb konseyinde İsveçin vaziyeti görüşülmüş

Alman radyosu diyor ki: "İsveç matbuatı tarafından ordumuzun şerefine hanel getirilmesi cezasız bırakılmıyacak,,

Neuyork 23 (Hu -
nu) — Ünted Press
muhabiri bildiriyor:
Norveçteki askeri ha
rekati dikkatle takib
eden salâhiyyetlar
müşahidlar, Alman
yanın, Norveçte bu
lunan kuvvetlerinin
lakviye ve iâşesi hu
susunda büyük müş
külât çektiğini ve bu
müşkülâtın izalesi
için İsveç asker ç
karmak mecburiye
tinde olduğunu ileri
sürüyorlar. Aynı
mahfeller İsveç hak
kında ciddi endişeler
beslediklerini gizle
memektedirler.

Paristen alınan
haberlere göre, Fran
sız mahfelleri de İs
veçin tehlikeli bir
vaziyette olduğu ve
her an Alman istilâ
sına maruz bulundu
ğu kanaatindedirler.

Bu vaziyetin, yükse
bugünkü toplantısında

Stavanger hava meydanını bombardımanı esnasında İngiliz tayyareleri tarafından alınan bir resim.

harb konseyinin lâzım gelen tedbirlerin alındığı tahmin
görüldüğü ve edilmektedir. (Devamı 2 nci sayfada)

Trondheimde İngiliz kıt'aları mukabil taarruza geçtiler

Londra 23 (Hususi) — İngiliz tayya - bugün de ilk defa olarak Oslo civarında
neleri, Norveçteki Alman hava üslerinin kâin Fonobü ve Kiolo hava meydanlarını
bombardmanı usulüne devam ederek, (Devamı 3 üncü sayfada)

İlk Narvik deniz muharebesine aid kahramanlık menkabeleri

Bacağını gülle götüren teğmen, mürettebatı ve gemisini nasıl kurtardı?

İlk Narvik deniz muharebesinde karaya oturan İngiliz Harbiye mürettebatının sağ kalan mürettebatı İngilterede tezahüratla karşılanırken (Kenar la Çörçil nutuk söylerken görülmektedir) (Devamı 8 inci sayfada)

Müttefiklerin harb konseyi

Dünkü toplantıya Leh ve Norveç mümessilleri de iştirak ettiler

Londra 23 (Hususi) — Yüksek harb konseyinin sekizinci toplantısına dün Pariste başlanmış ve bugün devam olunmuştur.

Toplantıya, ilk defa olarak Norveç mümessili sıfatıyla Paristeki Norveç elçisi Barher de iştirak etmiştir.

Çemberlayn, Halifaks, Çörçil, Samuel (Devamı 2 nci sayfada)

Erzincanda yeniden zelzele oldu, birçok evler yıkıldı

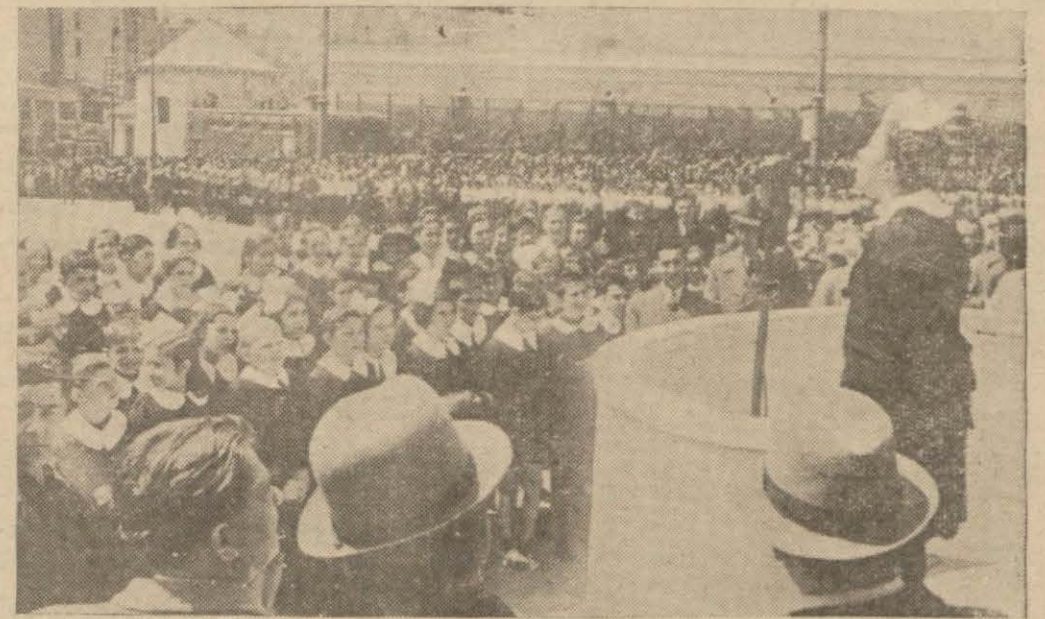
Erzincan 23 — Dün saat 14.52 de dip - ten gelen ve yarım dakika kadar süren şiddetli bir zelzele olmuş ve birçok evleri yıkmıştır. Hasarat tesbit edilmektedir. (a.a.)

Millî Şefin yavrulara iltifatları

Anakra 23 — Çocuk haftası münasebetile bugün şehrimizdeki ilk ve orta mektepler talebelerinden seçilen yavrulardan mürekkep bir grup başlarında Çocuk Esirgeme Kurumu erkânı ile muallimleri ol - (Devamı 8 inci sayfada)

23 Nisan bagramı dün bütün gurdada heyecanla kutlulandı

Bugün şehrimizde gürbuz çocuk müsabakası yapılacak, mekteplerde, Halkevlerinde eğlenceler tertib olunacak

Taksim meydanındaki merasimden bir intiba

23 Nisan millî Hâkimiyet ve Çoiuk bayramları dün bütün memlekette olduğu gibi şehrimizde de kutlulanmıştır.

Bayram münasebetile dün şehrimizin muhtelif semtlerinde evvelce tesbit edilen program dairesinde merasim yapılmıştır.

Beyazıt meydanında

Vilâyet namına yapılan merasime saat 10 da Beyazıt Cümhuriyet meydanında başlanmıştır.

Emînönü muntakastındaki ilk okul talebeleri saat 10 da Beyazıt meydanında toplanmışlar, Vali muavini Halûk Nihad Pepeyi, Maarif Müdürlüğü Tevfik Kut; Parti, Çocuk E. Sirgeme Kurumu mümessilleri de buraya gelmişlerdir.

Merasi me Şehir bandosu tarafından çalınan İstiklâl marşı ile başlanmış, hazır ol vaziyetinde bulunan talebe de bando ile bara.

ber İstiklâl marşını söylemişlerdir. Bu sırada meydana daki direğe Türk bayrağı çekilmiş ve bayram selâmlanmıştır.

Müteakiben Vali muavini Halûk Nihad Pepeyi kürsiye çıkarak, çocuklara 23 Nisanın mana ve ehemmiyetini anlatan bir hitabede bulunmuştur. Vali muavini bu hitabesinde ezimle şunları söylemiştir:

— Çalışkan ve güzel çocuklar! Bundan tam 20 sene evvel bugün, büyük Türk milleti ebediyete kadar sürecek olan millî hakimiyetine kavuşmuştu. Bu büyük günün bayramınıza başlangıç olması kadar manalı birşey var mıdır?

Çünkü sizler bu hakimiyeti ve onun neticesi olan Cümhuriyeti sağlam omuzlarınızda taşıyacak en aziz varislerinizsiniz.

Halûk Nihad Pepeyi bundan sonra yoksul çocuklara yapılan yardımdan bahsetmiş ve çocukların bayramını tebrik ederek sözlerine nihayet vermiştir.

Vali muavininden sonra muallim Ahmed (Devamı 8 inci sayfada)

Çocuk balosunda neler gördük?

Bayram yapmıyanlar

Balo salonunda yüzlerce çocuk vardı, amma, onlardan fazla eğlenen yüzlerce de büyük mevcuddu ve kapıda ki kavas kılıklı kapıcı «belki içeri alınırız» ümidile bekleyen düşkün kıyafetli yavruları terslemekle meşgul oluyordu.

Çocuk haftası programına bir de çocuk balosu sıkıştırmak ötedenberi âdet olmuştu. Ve ötedenberi bu baloda çocuklardan fazla büyüklerin eğlendikleri görülmüştür.

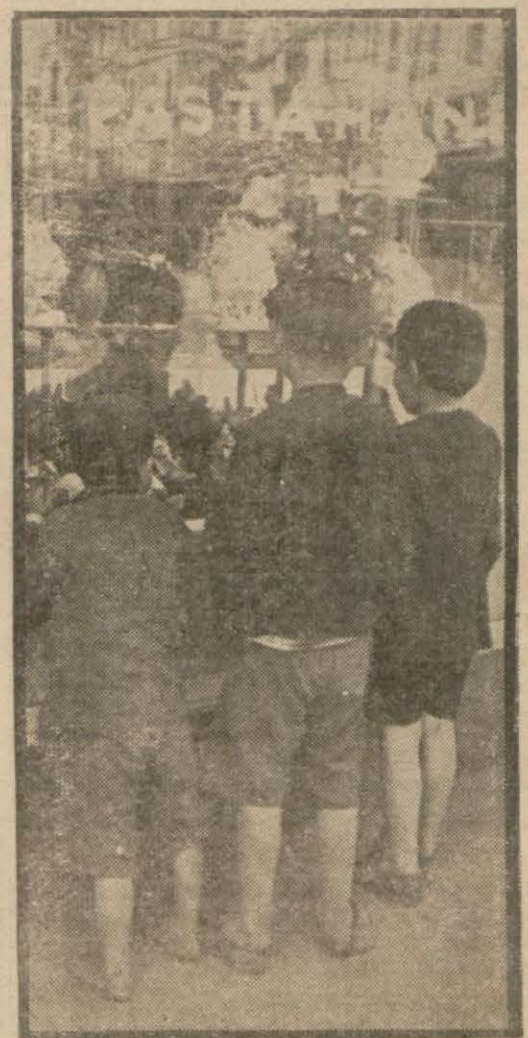
Her sene Dağcılık klübünde tekrar edilen balo bu sene de Maksim salonlarında verildi. Bakalım dedim, büyükler bu sene nasıl eğlenecekler? İşte beni oraya sürükleyen bu merak oldu.

Evvelâ kapıdan başlamalı ve kapıdaki faciadan bahsetmeliyim. Maksimin kavas kılıklı cinsi namalûm kapıcısı, belki içeri alınırız, ümidile bekleyen fakir kılıklı çoluğu çocuğu terslemek ve kovmakla meşguldü. Çocuklara bu iltifatın (!) sebebini sordum:

— Bizi almıyorlar içeriye, hep kibar çocukları giriyor!

Diye derd yandılar. Bu vaziyete ve bu söze hiç bir şey ilâve edecek değilim. Alâkadarların nazarı dikkatlerini celbederim.

Salonda yüzlerce çocuk mevcuddu (Devamı 8 inci sayfada)

Gelecek bayramlarda onları daha fazla düşünmeye çalışalım!

Hergün

İtalya her devirde realist
Olarak hareket etmiştir!

Ekrem Uşaklıgil

Ne zaman beynelmül dünya vaziyetinden bahsedilse İtalya şikâyetçi mevkiinde görünür.

1918 den 1940 yılına kadar 22 sene geçti. Bu müddet zarfında cihanın haritası değişti. Milletlerin zihniyeti değişti. Hayatı, menfaati değişti, fakat İtalyanın şikâyetleri daima aynı haide kaldı.

İtalya, dünyanın sakin zamanlarında şikâyetlerini şöyle ifade ediyordu:

— «Fransa ile İngiltere 1914 harbinde benim yardımımı temin etmek için bana Suriyeyi vâdetmişlerdi, zaferi elde ettikleri zaman bu kıta'yı kendi aralarında paylaştılar. Bana Anadolu'nun mühim bir kısmında nüfus mıntakası vereceklerdi, bana vâdettiklerini Yunanistan'a vermeye çalıştılar, Akdenizde bana bir hak tanıyacaktı, kendileri hâkim oldular, ziyafet sofrasında aslan payı onların hissesine düştü, bana kalan bir sıfırdan ibarettir.»

Bir zaman geldi ki, İtalya sakin bir şikâyetçi olmaktan çıktı.

Evvelâ Habeşistana saldırdığını gördük. Sonra Arnavudluğu işgal ettiğine şahid olduk. Fakat şikâyetleri eksilmedi, bilâkis iştahı kazancı ile mütenasib olarak artıyordu. Matbuat münakaşaları esnasında soğukkanlılığını kaybettiği dakikalarda halk kafilelerinin nümayişlerinde:

— Nisi isteriz, Korsikayı isteriz, Tunusu isteriz, Cibuti'yi isteriz!.. diye bağırılıyordu.

Nihayet bir gün Roma radyosu şunları söyledi:

— Müttefikler muharebe sonunda yapacakları dünya haritasında Triyesteyi bizden alıp bir başka memlekete ilâve edeceklermiş, olabilir.

İtalyan amelesi birkaç haftadanberi Romanın filân meydanında İtalyan imparatorluğunun yeni haritasını bir mermi sütun üzerine hakketmekle meşguldü, dünden itibaren çalışmasına fasıla verdi, İtalyanın da kendi haritasına ekliyeceği kuta'lar vardır.»

Evet, İtalya Nisi ister, Korsikayı ister, Tunusu, Cibuti'yi ister, hattâ salâhiyet sahibi bir İtalyan gazetecisinin daha dün söylediği gibi, Okyanusa çıkmak ister, bütün bunları, hattâ bunlardan bir kısmını alabilse derhal sabık ve lâhik müteffikin aleyhine dönmesi mümkündür. Yalnız müttefikler bu istenilenleri hiç birini ona veremezler, veremedikleri için de İtalya ile samimi bir anlaşmaya varılması ihtimal haricindedir. İtalyanın menfaati dün olduğu gibi bugün de Akdenizde kendisinden başka ne kadar devlet varsa hepsinin de zayıf düşmesinde, İtalyanın bütün arzularına mümaşat edecek dereceye inmesindedir. Bununla beraber İtalyanın netice çok aşikâr bir surette görünmeden evvel, silâha sarılacağını sanmak hata olur.

İtalya tarihinin her devrinde daima realist olarak hareket etmiş, daima tehlikesizce kazanç temin etmenin yolunu aramış ve.. bulmuştur. Orta çağlarda paralı ecnebi askeri kullanan küçük İtalyan hükümetlerini bırakalım, son çeyrek asrın tarihinden iki vak'a:

İtalya Trablusa saldırmadan önce bütün Avrupanın muvafakatını almıştı, buna rağmen harekete geçmeden evvel oradaki iki tabur Türk askerinin geri çekileceği zamanı beklemek ihtiyatını da gösterdi. Enver Paşanın Türkiyeyi harbe sokmak için seçtiği tarih Alman ordusunun «Marn» de mağlûb olduğu zamandan sonraya isabet eder. Buna mukabil İtalyanın eski müttefikleri aleyhine Fransa ve İngiltere ile birleşmeye Fransa ile İngilterenin kazanacaklarına mukabil surette kanaat getirdikten sonra karar vermiştir. İtalyanın bütün tarihinde takib ettiği realist siyaset Sinyor Mussolini'nin kuvvetli idaresi altında büsbütün kuvvet buldu. hedefi dehşetli ve haricde yalnız ve münhasıran İtalyan menfaatidir. Bu siyaseti de işte sekiz ay oluyor, hareket yolundan zerre kadar inhiraf etmedi.

İtalya menfaatini Almanya tarafından görebilir. Almanya müzaheret edebilir, fakat harbin akıbeti taayyün etmedikçe İtalyanın Almanya'ya göstereceği müzaheret sadece propaganda ve tehdid vadişinde kalacaktır.

İtalya son dakikayı beklüyor
Ekrem Uşaklıgil

Resimli Makale :

Servet, haşmet ve nüfuz cılız hasta bir vücudu örten
sırma işlemeli ipek bir yorgana benzer.

Bir adamın vücut ve ruh sefaletini tam olarak görmek
isterseniz onu parlak gösteren örtüsünden sıyrınız.

SÖZ ARASINDA

Norveç ordusunda
Gönlü
Kadınlar

Londradaki Norveç elçiliği yeni bir büro açmıştır. Bu büronun vazifesi, orduya hizmet göreceğ Norveç kadınlarının müracaatlarını kaydetmek ve kendilerine icab eden direktifleri vermektir. Büroya isimlerini yazdıran Norveç bayanlarının arasında yüksek sosyete mensub olanlar bulunduğu gibi, İngiliz evlerinde orta hizmetçiliği, buluşukluk edenler de vardır. Müracaatçıların ekserisi daha ziyade hastane servisinde çalışmak istemektedirler.

15 senedenberi ilk defa
karısını yaralayan bıçak
oyuncusu

İngilterenin en nişancı bıçak oyuncularından Tomas Kolvert, hayatında ilk defa olarak şaşırmış ve bir oyun esnasında karısını kolundan yaralamıştır.

Tomas Kavert, 15 senedenberi on binlerce defa karısına bıçak atmakla beraber, en küçük bir hata bile yapmamıştı.

Bununla beraber bu seferki hata, her ikisini de şaşırtdı, Bayan Kolvert kolunun yarasını sararak oyuna devam etmiştir.

Bir markizin Londrada
açtığı Pazar klübü

İngilterenin en sayılı sosyete kadınlarından biri olan Markiz Tavnshead, Londrada zabıtlere mahsus bir Pazar klübü açmıştır. Burada Pazar günleri cazlı çaylar verilmekte, revüler yapılmakta ve mezun olan ve yahud da şehirde çalışan herhangi bir zabıt bu eğlencelere iştirak etmektedir. Bu çaylar ziyadesile rağbet görmektedir. Pazarları dört gözle bekleyen bekâr İngiliz zabıtları burada aynı zamanda kendilerine hayat yoldaşları da bulmaktadırlar.

53 yaşındaki kadını evlendiren evlenme memuru

Almanya'da Hanover'da Salzwedel'de bir nikâh memuru 53 yaşında bir Alman kadının 43 yaşındaki nişanlısıyla, evlenmesine izin vermemiştir. Çiftler mahkemeye başvurmuşlar, şehadet

Hergün bir fıkrâ
Şehir namına
estağfurullah

Turneye çıkan bir tiyatro trupu ufak bir şehirde «Serseriler» isimli bir komedi temsil edecekti. Ufak şehrin, ufak tiyatrosu şehrin ileri gelenleri ile dolmuştu. Komedi şöyle başladı. Bir artist perdenin önüne gelir:

— Biz bir sürü serseri burada toplandık.
Der, perdeden içeri girer, perde açılır, sahnede serseriler görünürdü. Nitekim gene gonk çalar çalmaz, rol icabı bir artist perdenin önüne gelmişti.

— Biz bir sürü serseri burada toplandık.
Dedi. Belediye reisi bunu duyunca locasında ayağa kalktı, önünü ilkle-di. Sahnedeki artiste bakarak yüksek sesle bağırdı:
— Şehir namına estağfurullah.

İki milyon satış
Yapan bir eserin filmi

Yalnız Amerika'da 2 milyondan fazla satılan ve bir kadın muharir tarafından yazılan, mevzuu itibarıyla de Amerikâ dahilli harbi ni anlatan Gone With the Wind (Rüzgâr aldı, götürdü) isimli eser son zamanlarda

filmle alınmıştır. Bu film için yüzlerce artist imtihandan geçirilmiş, sonunda Klark Geybl ile Usivian Leigh seçilmiştir. Rollerini harikulâde bir kudretle benimseyip temsil eden artistler romanı bütün hususiyetle yaşatmışlardır.

te davet edilen memur da mahkeme dede:

«50 yaşında bir kadın çocuk dünyaya getiremez. Bu ise nüfus siyasetine aykırı bir harekettir. Madem ki şikâyetçi kadın zürriyet kaynağı olmaktadır. Onun evlenmesi de caiz değildir!» demiş, ve noktai nazarı da kabul olunmuştur.

Çıplak hakikat

İsveç hakkında da
endişeler başgösterdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Alman hazırlıkları:

Stokholm 23 (A.A.) — Aftonblad gazetesi Kaunas'daki muhabiri bildiriyor.

Almanlar Baltık denizinin Alman sahillerinde büyük askeri hazırlıklar yapmaktadırlar. Almanyanın başka taraflarından Memel arazisine ve doğu Prusya'sına mühim miktarda kıtaat ve mühimmat gelmektedir. Bu limarlarda bulunan ve şiddetli nezaret altında tutulan ahali uzaklaştırılmak üzeredir.

Muhabir şunları ilâve ediyor:

Bu hazırlıkların hedefi meçhul olmakla beraber, Almanya komşu Baltık memleketleri Almanlar tarafından kendilerine karşı hiç bir harekette bulunulmayacağına kani oldukları için hiç bir endişe göstermemektedirler.

Tehdicler

Berlin 23 — Alman radyosu bugün tehdidkâr ifadelerle İsveç'e hücum ederek demiştir ki:

Almanya, İsveç matbuatı tarafından dünyanın şerefine halel getirilmesini cesaretlenmemektedir.

Svenska Dagbladet isimindeki İsveç gazetesi, Alman tayyarelerinin Trondhjem civarındaki bir köyde Norveç kadın ve çocuklarını merhametsizce mitralyözden geçirmişini yazmak küstahlığında bulunmuştur. İsveç matbuatı, son zamanlarda memleketimize karşı meydan okuyan tecavüzlerde bulunmaktadırlar. Almanya şimdiye kadar bu kayıtları ile iktifa etmiştir. Fakat İsveç matbuatının şimdi deşetli propagandasına şaşırtıcı falâc tahsis ettiğini görmektedir.

Almanya, askerlerinin şereflerinin kırılmasına tahammül etmeyecektir. Almanya İsveç makamlarının bu vaziyete nihayet vereceklerini ümid etmektedir. (A.A.)

Müttefiklerin harb
konseyi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hor, General Ironside İngiltereyi, Reyno, Daladye, Kampenki, Gamlen, Darlan Fransayı, General Sigorski ve Zaleski Lehistanı temsil ediyorlardı.

Toplantıda müttefiklere taahhüdlerini zamanında ifaya ve menfaatlerini her türlü hasmana icraata karşı müdafaya imkân vermek maksadıyla halen müttefik hükümetlerin dikkatini geçen siyasi ve askeri bütün meseleler hakkında umumî noktai nazar teati edilmiştir.

Harbin umumî sevk ve idaresine müteallik bütün meseleler gözden geçirildikten sonra, her halde müttefikler arasında fiili bir teşriki mesai teminine müteallik yeni kararlar verilmiştir.

Polonya başvekilii, Polonya hükümeti ordu ve milletin halen teşkilatlanmak üzere olan bütün kaynaklarıyla mücadele devam azminde olduklarını konseye temin etmiştir.

Yüksek konseye bu gayretleri ilham eden fikir ve ruhu ziyadesile takdir edenrek Polonyanın müsterek davaya olan hizmetini sena ile yâdelemiştir.

Fransız İngiliz ve Polonya başvekilleri Paristik Norveç sefirini, Norveçin müstevlisine karşı kral yedinci Haakon'un sevk ve idaresinde gösterilen kahramanca mukavemet karşısındaki hayranlıklarını hükümetine ibrâğ etmeğe davet etmişlerdir.

Norveç elçisi, müttefik hükümetlerin Norveç yaptıkları yardımdaki sürat ve müessirlikten dolayı hükümetinin teşekkürlerini bildirmiştir.

İtalyanın yeni
Teslihat
Programı

Roma 23 (A.A.) — İtalya hükümeti geniş bir teslihat programı tanzim ve tatbik ve hava üsleri ile hava servisleri inşa ve teşkil edebilmesi için askeri hacvacılık teşkilâtına 7600 milyon lîre tahsis etmiştir.

Meclise tevdi edilmiş olan kanun yihası, bu kredinin şu suretle tevzi edileceğini natik bulunmaktadır. 1939-1940 mali senesi için 3 milyar, 1940-1941 senesi için iki buçuk milyar ve 1941-1942 senesi için de 1 milyar 100 milyon.

Letonyanın Türkiye elçisi

Riga 23 (A.A.) — Reiscümhur, Letonyanın Türkiye orta elçiliğine Ludvigseksestâyn tayin etmiştir. Orta elçi Bükreşte ikamet etmektedir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Evvelki gün yakalanan bir eroin kaçakçısının, kaçakçılık yapmak suretile biriktirmiş olduğu para altı yüz bin liraya baliğ oluyormuş.

Havadisin doğru olduğuna inansak, zabıtarın eroin ka-

çakçılığın karşı yaptığı çetin mücadeleye rağmen bir insanın kaçakçılık yapmak suretile altı yüz bin lira biriktirinceye kadar yakalanmamış olmasına inanamıyoruz. Sen ey kari.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Son Dakika:

İsveçte ilân edilen hususî seferberlik tamamlandı

İsveç hükümeti Almanyanın Baltık limanlarında yapılan tahşidatı dikkatle takip ediyor

Paris, 24 (Hususî — Stokholmdan alınan haberlere göre, İsveçte ilân edilmiş olan kısmî seferberlik tamamlanmıştır. Hükümet, Almanyanın Baltık limanlarında yapılan tahşidatı dikkatle takip etmektedir.

İsveç veliahdı prens Güstav Adolf, dün İsveç izicilerine bir hitabede bulunarak, memleketin çok müşkül bir vaziyet karşısında kaldığını, fakat buna rağmen iman ve sükûnundan hiçbir şey kaybetmediğini söylemiştir.

Diğer taraftan Moskova mahfelleri de İsveç vaziyetile alakadar olmaktadır.

Norveçin istilâsını takip eden ilk günlerde Almanyanın hareketini tasvir eden Sovyet matbuatı, şimdi lisanı tamamen değiştirmiş ve ihtiyatlı bir ton almıştır.

İsveçin cenub kısmına bir Alman müfrezesi indirilmiştir

Paris, 24 (Hususî — İtalyan «Mesajero» gazetesinin Stokholm muhabirine göre, bir Alman paraşütçü kit'ası İsveçin cenub kısmında hâli bir araziye inmiştir.

İsveç kayakçı müfrezeleri bunlara karşı gönderilmiştir.

Alman tayyareleri bir İtalyan vapuruna ateş açtılar

Paris, 24 (Hususî — «İtalo Balbo» adındaki İtalyan vapurd, İngiltere sahilleri açığında bir Alman tayyaresi tarafından mitralyöz ateşine tutulmuştur.

Trondheimde İngiliz kit'aları mukabil taarruza geçtiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bombardıman etmişlerdir. Ponobü meydanında yangınlar çıktığı müşahede edilmiştir.

Bundan başka, dün gece üçüncü defa olarak Danimarkada Aalborgdaki hava üssü tekrar bombardıman edilmiştir. İngiliz tayyarelerinden biri üssüne avdet etmemiştir.

İngiliz tebliği

Londra 23 — Harbiye nezareti aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Müttefikler, Norveç kuvvetleriyle müşterek askerî harekâta devam ediyorlar.

Cenubda Norveçlilerle beraber askerlerimiz Alman tazyikine mukavemet etmektedirler.

Trondheimin şimalinde kitaatımız mukabil taarruza geçmiş ve bu hareketi şiddetli bir müsademe takip etmiştir.

(a.a.)

Üç yerde muharebe oluyor

Stokholm 23 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Stiklestad, Vaerdal ve Vaerdalsrora'da üç ayrı muharebe cereyan ettiği Trondheimden bildiriliyor.

Vaerdal' bir bölge, diğer iki isim bu bölge civarında kâin iki kasabadır.

Narvi'te vaziyet

Narvik şehrinin karadan, denizden ve havadan taarruza uğraması ihtimalinden dolayı ahali, dün şehri bir an evvel tahliyeye davet edilmişti. Almanlar Narvikin bombardıman edildiğini söylemiş olmakla beraber, bu şekilde bir taarruz vukub olduğuna dair tafsilât alınamamıştır.

Narvikde bulunan Alman kit'alarının mevcudu 1200 radesinde olduğu söylenmektedir. Diğer taraftan, Narvikin şimalindeki Gratanger vadisinde 1000 Alman askeri bulunduğu haber veriliyor.

İsveç giden ve İsveç demir madeni naklinde kullanılan demiryolu güzergâhına da Alman askerleri ikame edildiği bildirilmektedir.

İsveç giden yollar

Stokholm 23 (A.A.) — Norveçin şimalinde, Almanlar Elverumun 30 kilometre şimalinde kâin Rena istikametinde ilerlemektedirler.

İsveç gazetelerinin muhabirleri, Norveç kit'alarının Almanlara zayıf bir mukabelede bulduklarını söylemektedirler. Alman kitaatı, İsveç giden bütün yolları, metodlu bir şekilde zaptetmektedirler.

Cenubda vaziyet

Stokholm 23 (A.A.) — Norveç cenubunda vaziyet henüz aydınlanmamıştır. Fakat, Hamar ile Elverumun günlerden beri Almanların elinde bulunduğu ve bu iki şehrin istirdad edildiğine dair olan haberlerin hakikate uymadığı muhakkaktır.

Bu mntakalarda külliyetli müttefik kuvvetleri bulunduğu dair olarak Stokholmde deveran eden sayılar çok mübalağalı görünmüyor. Buralarda, ancak Norveçlilerle irtibat temin edebilen küçük müfrezeler bulunmaktadır. Mezkûr mntakalardaki İngiliz ve Fransız kuvvetleri şimdi 750 kişi olarak tahmin edilmektedir.

İsveçte taarruz ihtimallerinden bahsediliyor

Paris 23 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Bura mehafilde Norveçteki harekâtin müttefikler lehine bir cereyan takip ettiği kanaati vardır. Diğer taraftan, İsveç askeri mehafilde İsveçin akibetinden endişe edilmektedir.

Vaziyetin, İskandinaviyada yakında inkişaf etmesine, yani Almanların İsveçte taarruzu veya ihrac hareketi yapmalarına intizar ediliyor ve bu hususta hummalı bir faaliyet sarfedildiği söyleniyor.

Askerî mehafile göre vaziyet

Askerî mehafil, İngilizlerin, tebliğlerindeki sükûneti tasvib etmekle beraber, müttefiklerin Norveçteki muvaffakiyetlerini şöyle saymaktadırlar:

1 — Alman tayyare istasyonları muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir.

2 — Almanlar hava faaliyetini gevşetmişlerdir.

3 — Müttefik kitaat Norveçte karaya ihrac edilmiştir ve bu ihrac hareketi normal surette devam etmektedir.

4 — Norveç ihrac edilen kuvvetler muvaffakiyetle ve önceden tesbit edilen plân mucibince ilerlemektedirler.

5 — Bu muvaffakiyetlerin en mühimmi, İngilizlerin Oslo, Hamar ve Elverumdaki Norveç mevzilerini takviye etmiş olmalarıdır.

Alman tebliği

Berlin 23 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Alman kuvvetleri başkumandanlığı

Bulgar Başvekili Balkanlarda sulhten Umudvar

Sofya 23 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Bulgar başvekili Filov, hâlen eyaletlerde bir tekkik seyahatini yapmaktadır.

Filov, şimali Bulgaristanda Ugarçin köyünde binlerce köylü önünde bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

Memleketimiz, başlamış olan harbe sürüklenmek mi? Herkesin bizden sorduğu soru budur.

Aziz köylüler, size şurasını temin etmeliyim ki, yalnız Bulgaristanda değil fakat, Balkanlarda da daha uzun müddet sulhten istifade etmek için esaslı ümidlerimiz vardır.

Sundan kat'iyetle eminim ve bunu bilhas-sa tebarüz ettirebilirim ki, bizim için sulhün bozulmasını intaç edeceğinden korkulacak herhangi bir şart veya hâdisa mevcut değildir.

Rusyanın Balkan siyaseti

Alman hududu 23 (A.A.) — Havas:

Emin bir membedan alınan malûmata göre Almanyanın Roma sefiri Von Mackensen şimdi Berlinde bulunmakta ve von Ribentrop ile görüşmektedir.

Diğer cihetden öğrenildiğine göre Sovyetlerin Berlin sefiri Schwartz Keff'in Moskova'dan Alman hükümet merkezine dönüşmesi beklenmektedir. Sefir, Molotof'un von Ribentrop'a yazdığı bir mektubu hâmil bulunmaktadır.

İyi haber alan mahfellerde hâsıl olan kanaate göre, bu mektubda Sovyetler Birliğinin Balkan siyaseti hakkında malûmat verilmektedir.

Paris 23 (A.A.) — Almanyanın İtalya nezdindeki teşebbüsleri ve ticari anlaşmaların akli için İngiltere ile Sovyetler Birliği arasındaki müzakereler siyasi yazıların başlıca mevzuunu teşkil etmektedir.

İtalya hakkında Genevieve «Oeuvre» gazetesinde şunları yazıyor:

Almanyanın Roma büyük elçisi von Mackensen'in ansızın Berlin'e gelişi birçok tefsirler tevild etmektedir. Bazı haberlere göre, bu geliş bilhas-sa İtalyanın son tereddütleriyle alakadardır.

Siyasi muharrirlerin umumî mütaleası şudur: Eğer Sovyetler Londra ile müzakere etmek istiyorlarsa, harbden evvelki ticarete müstenid kontenjan kanunlarına boyun eğmeğe mecburdurlar.

İngilizler, bundan evvelki günlerde olduğu gibi 22 Nisanda da Alman kitaatının işgalinde bulunan Narvik mntakasına asker ihracına teşebbüs etmemişlerdir. Buna mukabil İngiliz deniz kuvvetleri şehri ve limanı yeniden bombardıman etmişlerdir.

Trondheim etrafında karargâh kurmuş olan Alman kitaatı, hafif deniz kuvvetlerinin de yardımıyla, şimali şarki istikametinde 100 kilometre ilerlemişler, orada bulunan düşmanı püskürterek Namsosdan cenuba giden yolu kapamışlardır.

Bir Norveç avizosu, Varsdal halicinde batırılmıştır.

Bergen ve Stavanger mntakasında, bu şehirlerin civarına yayılmış bulunan Norveç müfrezeleri müsademe'ler devam ediyor. Almanlar, yeniden top iğtinam etmişlerdir.

Oslo şimalinde, Alman mntakaları, Ramdy ve Lille hammer mevkillerinde, arazinin sarplığına ve düşman mânialarına rağmen, harekâta devam etmişlerdir.

Tayyare filoları, harekâta muvaffakiyetle iştirak etmişlerdir. Bir Norveç tayyaresi tahrib edilmiştir.

Alman harb tayyaresi filoları, Norveç garb sahilinin orta kısmı açıklarında ve Andalsenes deniz mntakasında, yeniden İngiliz harb ve nakliye gemilerine taarruz etmişler ve şiddetli mukavemete rağmen bir torpido muhribi ile bir İngiliz nakliye gemisini batırmışlardır. Diğer bir muhribi de, orta çapta bombalar isabet etmiş, takriben 5000 tonluk bir nakliye gemisi bir yangın neticesinde harab olmuştur.

Stokholm 23 (A.A.) — İsveç kaynaklarından gelen bir habere göre, bugün Oslo methalinde muharebe'ler cereyan etmektedir.

Diğer taraftan gazete haberlerine göre bir'ekte hareket eden İngiliz ve Norveç kit'aları bugün Lillehammerin 50 kilometre cenubundaki Hamar istikametinde taarruza geçerek Almanların şiddetli mukavemetine rağmen Molve varmışlardır.

Bu haberlere göre, Elverumdan Renaya doğru tardedilen Almanlar şimdi İngiliz ve Norveç kuvvetlerinin tazyiki altında ric'at etmektedirler.

Eski İngiliz bahriye nazırı Alman milletini itham ediyor

Londra 23 (A.A.) — Dini bayram münasebetile Londrada tertib edilen ziyafette bir nutuk söyleyecek olan Çörçil, meşguliyeti dolayısıyla bazı bulunamayacağından dolaylı telgrafla itizar etmiş ve yerine ziyafete iştirak etmiş olan eski bahriye nazırı Duff Cooper kadehini İngilterenin şan ve şerefine kaldıracak demıştır ki:

Bundan böyle, hiç bir milletin dünyayı harb içinde boğmasına müsaade edilmeyecektir.

Avrupada dehşet tevild eden cinayetler serisi yalnız bir adamın ve yahud küçük bir câniler grubunun eseti değildir. Bütün bir millet tarafından irtikâb edilen bir cinayet mevzuubahstir.

Alman hükümetile Alman milleti arasında bir fark gözetilmek isteniyor. Bu çok tehlikeli bir temayüldür. Alman milletinin mağlûb olduğunu anlayacağı gün manasız sözler ve zâhiri vâdilerle yaklaşacak değildir. Onu muharebe meydanında mağlûb edecek.

Almanyanın yüzü mazide de bir çok defalar çirkin olmuştur. Fakat o çehre hiçbir zaman bugünkü elleri taze kanla boyanmış, câniler çetesinin idaresindeki kadar nefret uyandıracı olmamıştır.

Amerikada Japonyaya karşı muhtemel bir harbden bahsediliyor

Vaşington 23 (A.A.) — Bahri harekât reis muavini amiral Taussig, ayan meclisi harbiye encümeninde aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Uzakşarktaki vaziyet, millî menfaetimizi açıkça tehdit etmektedir. Uzakşarkta vaziyetin değişmesi yüzünden çıkması muhtemel bir harbe sürüklenmemizi tahmin ediyorum. Japonyaya karşı tek başımıza muharebe etmek vaziyetinde kalmamız icab eder.

Müttefikler Amerikadan 91 vapur aldılar

Nevyork 23 (A.A.) — New-York Times gazetesi, harbin bidayetindenberi Amerikandan 712 bin tonluk 188 vapur sattığını ve bunun 91 inin bat devletleri tarafından satın alındığını bildirmektedir.

İngilterede yeni vergiler ihdas edildi

Londra 23 (Hususî) — Avam Kamarasının bugünkü toplantısında maliye nazırı Sir John Simon, ikinci harb bütçesini takdim etmiştir.

Nazır, geçen seneki masraf yekûnunun bir milyar 817 milyon olduğunu, bunun bir milyar 49 milyonunu vergi ve takaslarla, 768 milyonu ise istikrazlarla temin edildiğini söylemiştir.

Nazır, mümkün olduğu kadar az istikraz akdetmek lüzumunu anlatmış ve millî istikraz bakımından vaziyeti teşrih ederek borcun geçen sene 8 milyar 163 milyondan 8 milyar 931 milyona yükseldiğini bildirmiştir.

Surtakse tâbi olan asgarî kazanç haddi 2000 den 1500 sterline indirilecektir. Tütün, ispirto, kibrık üzerinden yeni vergi alınacak ve mektub ve telefon ücretleri arttırılacaktır.

Bazı yiyecek maddelerinin toptan ticaret muameleleri üzerinden yeni vergiler alınacaktır.

Harb için günde beş buçuk milyon sterlin sarfedilmektedir.

Sabahtan Sabaha

Yeni harita

İngilterenin geçen Büyük Harbi idare eden Başvekil Loyd Corj siyasi hayatının ellinci yılını idrak etti. Yetmişlik bir diplomattır. Eski edebiyatın «gürkü barândide» diye tavsif ettiği feleğin çemberinden geçmiş politika kurdlarından biridir. Bu münasebetle yeni harb hakkında fikirlerini söyledi ve nutkunu şöyle bildirdi:

«Dünya haritasını yeniden basmağa mecbur olacağız!»

Loyd Corj'un bu kanaati bugünkü Avrupa haritasının yanlış çizildiğini ve yeni yeni hatalarla altüst edildiğini anlatıyor. Çünkü geçen Büyük Harbi zaferle bitiren yeni Avrupa haritasını (Versay) da çizenlerin biri rahmetli Klemanso idi — se biri de kendisidir. Büyük tarih ustası Wells geçen arbin bilançosunu yaptıktan sonra yeni çizilen Avrupa haritası üzerinde mütalea yürütürken bu yeni haritanın beklenen devamlı sülhü temin etmeyeceğini işaret etmiştir. Onun kanaatine göre devamlı emniyeti tesis etmek için iki şart vardır: Biri (Versay) sülhünü idame ettirecek bir hegemonya kurmak, biri de Avrupayı bir konfederasyon şekline sokmak. Her iki şart da temin edilemediği için müeyyidesiz kalan (Versay) bir kağıt içinde çürüyüverdi.

Şimdi yeni bir Avrupa harbi içindeyiz. Müttefikler her fırsatta harb gayelerini anlatıyor. Bu gayeler de Loyd Corjün işaret ettiği yeni Avrupa haritasını tabinata ettiriyor. Harbe sürüklenen veya bitirilmekte kalabilen büyük küçük her devletin dileği şudur ki yarın için çizilecek bu harita fikri, san'at ve medeniyet hesabına çalışan milletlere sükûn ve hürriyet temin edecek bir arzı mevud olsun.

Bushan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

Yugoslav - Sovyet Rusya yakınlaşması

Yazan: Selim Raem Emeq

Büyük Harbden sonra Yugoslavya umumi ismi altında Harvat ve Slovetlerle birleşen eski Sırbistan, daha ziyade hissi tesirler altında Sovyet Rusyayı tanıyanmış olan nadir hükümetlerden biri oldu. Uzun zaman siyasi hiç bir münasebete girişmeden karşı karşıya bakışın bu iki devlet ancak kısa bir zaman evvel temasa girmeyi faydalı gördüler. İki taraf arasında sadece ticarî müzakerelerin başlamasıyla temin olunan bu temas, öyle görünüyordu ki, pek yakında siyasi münasebetlerin teşessüsüne bir başlangıç vazifesini görecek. Maamafih tanıdışatın bu istikamette inkişafına intizaren Sovyet Rusya ile ticarî münasebete girişmek, le Yugoslavyanın onu, hukukunda de tanınmış sayabiliriz.

Yugoslavya ile Sovyet Rusyanın işte bu maksadlarla müzakerelere giriştikleri görüldüğü zaman, Yugoslavyanın bir nevi orta Avrupalı olarak Sılavığı yaklaşmak meylî izhar ettiğini iddia edenler bulundu. Ötedenberi Sovyet Rusyanın takip ettiği siyasetle Alman politikasını tad istikamete müteveccih cereyanlar şeklinde telâkki etmek isteyenlere göre; bu tarz izah doğru olabildi. Fakat bu mevzu etrafında muhtelif membalardan ve bilhas-sa Amerikan kaynaklarından akseden malûmat vaziyetin bu şekilde telâkki edilmesinin sathî bir görüşten ibaret olacağını kaydetmektedirler. Filvaki «United Press» in Romadan aldığı haberlere göre İtalya hükümeti, Yugoslavyanın Sovyet Rusya ile ticarî münasebete girişmesini tamamen tasvib etmektedir. Yugoslavyanın bu karar vermesi Berlinin teşvik ve Romanın da muvafakatle tahakkuk etmiştir. Bundan, yeni bir iktisadî blokun doğması gibi bir neticenin hâsıl olabileceğini intizar etmek gerekir. Her ne kadar Sovyet Rusya ile İtalyanın münasebetleri bir hayli soğuk ise de, İtalya için Yugoslavyanın müttefiklerden ziyade Sovyet Rusyaya yaklaşması muvafık görünüyor. Çünkü Roma, Berlinin dostudur. Berlin de Sovyet Rusyanın siyaseti arkadaşçadır. Bu ahval gösteriyor ki bir taraftan İskandinaviyada mühim bir mücadele cereyan ederken diğer tarafta da onun kadar ehemmiyetli bir iktisadî kombinezon temelleri kurulmaya çalışılıyor. İtalyanın bugünkü mücadeleye karşması ihtimalleri karşısında şayanı dikkat bir ehemmiyet alan bu faaliyetin gözönünde tutulması elzemdir. Deniz ablukasının İtalyayı faal rol oynamaktan menettiği gün bu kombinezonun hususî bir kıymet iktisab edeceği muhakkaktır. Bundan dolayıdır ki Yugoslavya siyasetinde göze çarpan son hareketin manasını Amerikan kaynaklarına göre tefsir ve telâkki etmek akla daha uygun geliyor.

Selim Raem Emeq

Pariste 74 komünist daha tevkif edildi

Paris 23 (A.A.) — Paris zabıtası, gizli bir komünist teşkilâtı meydana çıkarmıştır. Bu teşkilâtın mühim harb sanayî müesseselerinde mütedaddid şubeleri vardır. 74 kişi tevkif edilmiştir. Mevkurların hepsi de askerî mahkemeye sevk edilmişlerdir.

Yugoslavyada eski Dahiliye nazırı da Tevkif edildi

Londra 23 (Hususî) — Belgradtan bildirildiğine göre, eski başvekil Stoyadnoviçin kabinesinde dahiliye nazırı bulunan esbak emniyet müdürü de tevkif edilerek, memleketin iç vilâyetlerinden birinde ikamete me-mur edilmiştir.

Şehir Haberleri

İngiltere hükümeti zelzele mıntakasında müteaddid köyler yaptıracak

Zelzele mıntakasında yapılacak binaların inşa tarzları tesbit edildikten sonra faaliyete geçilecek

Zelzele mıntakasındaki tetkikler yapılmak üzere bir müddet evvel Erzincan ve havalisine giden jeolojilerden mürekkep heyet henüz şehrimize dönmemiştir. Heyet zelzele hattının geçtiği istikameti kat'i olarak tesbit edecek, Balkanlardan başlayıp Kafkasyaya kadar imtidad eden Anadolu'daki zelzele sahasını kat'i olarak meydana çıkarmış olacaktır.

Jeolojilerden ve Üniversite profesörlerinden mürekkep bu heyetin hazırlanacağı rapora büyük ehemmiyet atfedilmektedir. Bu hususta hazırlanacak rapor Başvekil Refik Saydamın riyaseti altında teşekkül eden Başvekâlette toplanan zelzele komisyonuna tevdi olunacaktır.

1932 senesinde Yunanistanda vukua gelen zelzeleden sonra zelzele mıntakası olan yarımada alinan tedbirlerin ve evlerin inşa tarzlarına aid plânların tetkikine başlanmıştır. Amerikadan ve Japonyadan istenen malumat ve plânlar da beklenmektedir.

Zelzeleye maruz kalan mıntakalarda

yapılacak evlerin inşa tarzları henüz tesbit edilmemiştir. Romanya hükümeti kral Karol adına zelzele mıntakasındaki köy için evlerin inşa tarzları hakkında verilecek karara intizar etmektedir.

Haber aldığımız göre İngiltere hükümeti, zelzeleye maruz kalan vilâyetlerde müteaddid köyler yaptıracaktır. Londra hükümeti, sefareti vasıtasile memleketimizden bu hususta malumat istemiştir. Sefaret, Kızılay umum müdürlüğüne müracaat etmiş, memleketimizdeki kereste, çivi, demir, çimento, soba, boru vesaire flatlarile ilgili, usta yevmiye miktarlarını öğrenmek istediğini bildirmiştir. Kızılay umum müdürlüğü istenen malumatı derhal toplamış ve sefarete göndermiştir.

Zelzele mıntakasındaki yapılacak binaların inşa tarzları tesbit edildikten sonra İngiltere hükümeti zelzele sahasında, modern köyler yaptıracak, evlerin sobalarını, borularını tedarik edecek ve bu evleri döşeyecektir.

Darüşşafaka bahçesinde kız talebe için bir pavyon yapılacak

Darüşşafaka İhesi her sene yurda bir çok münevver genç kazandırmaktadır. Bu zamana kadar erkeklerle mahsus olan Darüşşafakada Başvekil Refik Saydamın müzaheretile bundan sonra kızlar da okuyacaklardır. Bir müddet evvel şehrimizdeki tetkikleri esnasında Başvekil Refik Saydam Darüşşafakaya da uğramış, alâkadarlardan izahat almış, mektebe kızlar için de bir kısım açılması lâzım geleceğini bildirmiş ve müzaheretile bulunacağını vâdetmişti.

Geçenlerde Ankaraya giden mektebin müdürü açılacak kız kısmına harcanmak üzere Başvekâletten bir miktar tahsisat almıştır. Mektebin bahçesinde kızlara mahsus olmak üzere bir pavyon inşa olunacak, bahçeye bitişik olan bazı binalar istimlak edilerek yıkılacaktır. Kızlar pavyonunun plânı belediye imar işleri mimarları tarafından hazırlanacaktır.

Münevver bayanlar Gönüllü Hastabakıcılık Kursuna çağırılıyor

Fatih Askerlik Şubesi'nden:
1 - 1 Haziran 940 tarihinden itibaren Gülhane, Gümüşsuyu ve Haydarpaşa hastanelerinde açılacak hastabakıcılık ve hemşire kursuna gönüllü olarak talib olacak 20 : 40 yaşları arasındaki münevver bayanların kayıtlarına başlanmıştır.
2 - Kurslara iştirak ihtiyarı olmakla beraber vatanlı bir vazife ve borudur.
3 - Kurs müddeti 2 buçuk aydır. Her gün kursa devam saatleri öğleden sonra saat 14 ten 17 ye kadardır.
4 - Talib olanların kayıt ve kabul işleri 15 Mayıs 940 gününe kadar devam eder. Müracaat saatleri Cumartesi günleri hariç, her gün öğleden evvel saat 9 dan 12, öğleden sonra saat 14 ten 16 ya kadardır.
5 - Taliblerin şubeye müracaatlarında nüfus cüzdanları ile iki adet vesika fotoğrafları ile beraber gelmeleri rica olunur.

Eski Kocaeli meb'usu İstanbulda muhakeme edilecek

Sabık Kocaeli meb'usu Sırrı Bellioğlu hakkındaki tahkikat evrakı bir müddet evvel Milli Müdafaa Vekâletinin alâkah dairesine tevdi edilmiştir.
Suçlunun muhakemesinin askeri mahkemede yapılması için lâzım gelen kanuni formaliteler tamamen ikmal olunarak salâhiyetli merci tayin edilmiştir.
Sırrı Bellioğlunun duruşması şehrimiz askeri mahkemelerinden birinde yapılacaktır.

Mezbahanın duvarları çatladı

Mezbaha binasının duvarlarında bazı çatlaklar görülmüş, keyfiyet belediye fen işlerine bildirilmiştir. Fen işleri müdürlüğü inşaat şubesi müdürü Sütlüceye giderek binadaki çatlakları tetkik ve tehlikeli bir hal olmadığını tesbit etmiştir.

Bir kadını komşusunu çakı ile yaraladı

Üsküdar'da Selmanağa mahallesinde 126 sayılı evde oturan Mari ile komşusu Beatris bir alacak meselesinden dün kavga etmişler, Beatris eline geçirdiği çakı ile Mariyi kolundan yaralamıştır. Yaralı kadın tedavi altına alınmış, suçlu Beatris hakkında takibata başlanmıştır.

Bir kadını otomobil kazasında yaraladı

Galatada Kumbaracı yokuşunda 72 sayılı evde oturan Sabite dün Galata Rıhtım caddesinden geçerken şoför Kemal'in idaresindeki 1583 sayılı otomobilin çarpmasında yaralanmıştır. Sabite, tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, şoför hakkında takibata başlanmıştır.

Bir karmanyolacı İzmirde yakalandı

Bir müddet evvel bir gece geç vakit Nişantaşında Glana adında bir Macar kadınının meçhul bir şahıs tarafından karmanyola suretile çantasının ve içindeki elli lirasının çaldığını yazmıştı. On gündenberi hâdisenin tahkikatile meşgul olan zabıta, nihayet bu cür'etkâr hırsızın dün İzmirde yakalandı.

Vak'ayı müteakib şehrimizden kaçmağa muvaffak olan bu karmanyolacı Lütfi adında 18 yaşlarında bir sabıkalıdır.

Lütfi suçunu tamamen ikrar etmiş, Glanadan çaldığı çanta ve paranın bir kısmı üzerinde bulunarak sahibine iade edilmiştir.

Ticaret işleri:

Romanyaya bir ticaret heyetimiz gidecek

Ticaret Vekâleti dış ticaret reisi Servet Berkinin yarın şehrimize gelmesi beklenmektedir. Servet Berkin şehrimizde kısa bir müddet kalacak ve buradan Bükreşe giderek Türk - Rumen ticari münebbatı etrafında bazı temaslarda bulunacaktır.

Bu seyahatin siyasi hâdiselerin tesiriyle daimi bir tahavvül gösteren iktisadi vaziyet dolayısıyla müteakib ticari münebbatin yeniden tanzimi noktasına matuf olduğu söylenmektedir.

Dış ticaret reisinin riyaset edeceği heyetimize bazı ihracat tacirlerinin ve bilhassa tiftik ve yapak ihracatçıların da refakat edecekleri anlaşılmaktadır.

Bükreşteki temaslarda Romanyadan memleketimize yapılan ithalât emtiası ve bilhassa petrol ve benzin hakkında evvelce yapılan anlaşmalar dahilinde yeni görüşmeler yapılacak, ihrac emtialarımızın ihrac kıymetleri tesbit edilecek ve para kıymetleri gözden geçirilecektir.

Balkan memleketleri arasında ticarî temaslarda artıyor

Harb vaziyeti dolayısıyla uzak memleketlerden ithalât yapılmasının güçlüğü dünyanın her tarafında komşu memleketler arasındaki ticarî temaslarda artmakta ve bu hal bilhassa Balkanlarda bariz bir şekil almaktadır.

Şehrimize sık sık Bulgaristan, Yugoslavya, Yunanistan, Romanya ve Macaristandan bir veya birkaç ithalât veya ihracatçı tüccar gelmekte, müteakibilen tüccarlarımız da bu memleketlere giderek temas temin etmektedirler.

Bu karşılıklı seyahatlerin neticesi olarak gelenler kendilerinde bulunmayan veya kâfi gelmeyen bazı maddeleri mübayaa için faaliyete geçmekte, buna mukabil de bazı maddelerin ithalini teklif etmektedirler. Bulgaristan ve Macaristanla yapılan temaslarda müsbet netice vermek üzere olup yakında bu iki memleketle olan ticaretin daha geniş bir mahiyet alması beklenmektedir. Macarlar bütün ve madenlerimizle alâkadar olmaktadır. Bulgaristan bilhassa sanayi iptidai maddeleri mübayaa etmektedir. Bu emtia mukabilinde teklif edilen sanayi maddeleri de kısmen ihtiyacı karşılayacak mahiyettedir.

Dünya muharrirlerinden tercüme serisi : 34

Anton Çehov

6 No. Koğuş

Çeviren:

Hasan Âli Ediz

Remzi Kitabevi

Fiati 50 Kr.

Poliste:

Gazoz şişesile bir adam başından yaralandı

Şişhneyokuşunda Zeytinçikmazında oturan Azra adında birile aynı yerde Şair ziya caddesinde ikamet eden Hayim kavga etmişler, Azra gazoz şişesile Hayimi başından yaralamıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, suçlu yakalanmıştır.

Bir kadını komşusunu çakı ile yaraladı

Üsküdar'da Selmanağa mahallesinde 126 sayılı evde oturan Mari ile komşusu Beatris bir alacak meselesinden dün kavga etmişler, Beatris eline geçirdiği çakı ile Mariyi kolundan yaralamıştır. Yaralı kadın tedavi altına alınmış, suçlu Beatris hakkında takibata başlanmıştır.

Bir kadını otomobil kazasında yaraladı

Galatada Kumbaracı yokuşunda 72 sayılı evde oturan Sabite dün Galata Rıhtım caddesinden geçerken şoför Kemal'in idaresindeki 1583 sayılı otomobilin çarpmasında yaralanmıştır. Sabite, tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, şoför hakkında takibata başlanmıştır.

Bir karmanyolacı İzmirde yakalandı

Bir müddet evvel bir gece geç vakit Nişantaşında Glana adında bir Macar kadınının meçhul bir şahıs tarafından karmanyola suretile çantasının ve içindeki elli lirasının çaldığını yazmıştı. On gündenberi hâdisenin tahkikatile meşgul olan zabıta, nihayet bu cür'etkâr hırsızın dün İzmirde yakalandı.

Vak'ayı müteakib şehrimizden kaçmağa muvaffak olan bu karmanyolacı Lütfi adında 18 yaşlarında bir sabıkalıdır.

Lütfi suçunu tamamen ikrar etmiş, Glanadan çaldığı çanta ve paranın bir kısmı üzerinde bulunarak sahibine iade edilmiştir.

Deniz işleri:

Müsaadesiz yabancı sulara giden şilep tevkif edildi

Hükümetten müsaade almadan Kösenceye sefer eden ve yüklediği keresteleri Hayfaya götüreceği olan Türk Hatay vapuru birkaç gündenberi limanımızda beklenmekte idi. Şilep nihayet dün öğleden sonra üçte Boğaza girmiş ve derhal liman idaresince tevkif edilmiştir. Şilebin müsaade almadan yabancı sulara seyahati hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Esnaf hastanesinin hazırlıkları tamamlandı

Esnaf hastanesinin Alemdardaki Sihat Yurdu binasına taşınma hazırlıkları ikmal edilmiştir. Hastanenin yatak adedi her sene bir miktar çoğaltılmak suretile şehrimize büyük bir esnaf hastanesi kazandırılmış olacaktır.

Mahkemelerde Teessüründen kahvenin camlarını kıran bir sarhoş adliyyeye verildi

Mahkeme suçu sabit olan sarhoşu altı gün hapse mahkûm etti

Evvelki gece sarhoş olarak Şehreminde bir kahveyi altüst eden bir adam, yakalanarak dün Adliyyeye verilmiştir. Sultanahmed 2 nci sulh ceza mahkemesinde duruşması yapılan bu garib sarhoşluk hâdisesinin kahramanı İnanlı Ahmed, iddiaya göre, Şehreminde Zühtünün kahvesine giderek, kahve halkına durup dururken sövmeye başlamıştır. Etraftan müdahale ederek kendisini teskine çalışmışlar, bu defa büsbütün hiddete kapılan sarhoş, eline ne geçti ise fırlatarak, kahvenin camlarını kırmıştır.

Suçlu, kendisine «Niçin bu kadar içtin?» diye soran hâkime cevaben:

«Sormayan bay hâkim, oğlum hasta. Dehşetli teessür içerisindeyim. Sırf bu teessürün saikasıyla dün akşam oturdum, biraz şarab içtim. Sonra, sarhoş olmuştum. Ne olup bittiğini bilemiyorum, demiştir.

Hâkim Salâhattin Demirelli suçu sabit olan Ahmed'i 6 gün müddetle hapse mahkûm etmiştir.

Hırsızlık yaparken vicdan azabı duyan adam

Abidin isminde biri dün Şehreminde Kemal adında birine aid evin asma kilidini kırarak içeri girmiştir. Evde çalacak işe yarar eşya aramış, fakat birdenbire yaptığı işten dolayı pişman

olmuştur. Bunun üzerine, hiç bir çalmadan gerisin geriye dışarı çıkmıştır. Ancak, bu sırada kendisini mahalle bekçileri yakalayarak, karakola götürmüşlerdir.

Hırsızlığa teşebbüs suçundan adliyyeye verilen Abidin, geç vakit, üç gün müddetle hapse mahkemesine sevkedilmiştir.

Müddeiummiliğe davet

İstanbul Cümhuriyet Müddeiummiliğinden: İstanbulda bulunduğu anlaşılan Mucur C. Müddeiummiliği Celâsin hemen memuriyetine müraacat etmesi.

Bu akşam Saat 9 da

MÜNİR NURETTİN

ve arkadaşları

mevsimin Son KONSERİ

yeni ve son şarkılar

Beyazıtta

MARMARA

Sinemasında

DIKKAT: Localar satılmıştır, Biletler az kalmıştır, bütün yerler numaralıdır. Telefon: 23680

Yarın akşam **SARAY** Sineması

SACHA GUITRY - LUCIEN BARROUX

JACQUELINE DELUBAC'ı ve diğer 20 Fransız yıldızını

XIII LOUIS'den III NAPOLYONA kadar

5 asırlık Fransız tarihinin muhteşem bir safhasını... Kralların aşkane bayatlarını... POMPADOUR'u... DU BARRY'yi... İhtilali... İmparatorluğu... tasvir eden

ŞANZELİZE

Muhteşem, Zengin, kuvvetli ve ehemmiyetli şaheserinde takdim ediyor.

Bugün **SÜMER** Sinemasında

2 saatlik neşe... Dans... Gayet güzel bir film...

MATMAZEL'in BEBEĞİ

Dans yıldızı: **GINGER ROGERS'in**

DAVID NIVEN ile beraber en son yaratığı

FRANSIZCA SÖZLÜ ve eğlenceli bir komedi

İlaveten: **KABARE - MUZİKAL 2 kısım**

Müthiş macera ve sergüzeşt filmleri meraklılarının NAZARI DIKKATİNE...

GUNGADIN, KEŞİF ALAYI filmlerinden sonra Amerika RKO film şirketinin bu filmlere nazire olarak hazırladığı senenin en güzel, en heyecanlı müthiş macera filmi

HİND AVCI ALAYI

BUGÜN matinelere den itibaren

ALKAZAR

Sinemasında fevkalâde GALA olarak BAŞLIYOR.

Küçük artist fakat büyük san'atkar

SHIRLEY TEMPLE'in

Milyonlarca dolara mal olan en güzel ve tabii renkli büyük filmi

KÜÇÜK PRENSES

Bugün matinelere den itibaren

Kadıköy OPERA sinemasında

BAŞLIYOR

Norveç ihrac hareketile yapılan muharebelere umumî bir bakış

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet

"Son Posta",nın askerî muharriri

Oslo fiyordunun umumî görünüşü

- 2 -

Düñkü yazıda, donanmalarının müttefiklerine nisbetle zayıf olması dolayısıyla, Almanlar Şimal denizine hâkim olamadıklarından Norveçin cenub, batı ve şimal batı yalılarınin ehemmiyetli limanlarına mükemmel bir hazırlığın ve baskının faydalarından istifade etmek suretiyle kuvvet çıkarabildiklerini, müttefiklerin ise ancak Şimal denizinden temizledikten ve bütün ihtiyatı tedbirleri aldıktan sonra Norveç garb sahillerine mukabil kuvvetler çıkarmalarının doğru olduğunu söylemiştim.

Onun için, müttefikler 9 Nisan Alman Norveç ihrac hareketini duyar duymaz deniz ve hava kuvvetlerini Norveç sahillerine İskajerak boğazına yolladılar ve buralarda rasladıkları Alman harb ve nakliye gemilerine saldırdılar. Bu sebeple Alman uçak filolarına gerek ihrac günü olan 9 Nisanda ve gerek ertesi günlerde, Norveç hareketini himaye etmek için vazifesi düşmüştü. Çünkü, zayıf olan Alman donanması bu işi kendi başına yapamayacaktı. İngiliz donanmasının en çok çekindiği de Alman hava kuvvetlerinin bombalarıydı.

9, 10 ve 11 Nisanda, Norveç ile Büyük Britanya adası sahillerinde, Şimal denizinde, İskajerak ve Kategatta askerî tarihin en büyük ve en geniş deniz ve hava muharebeleri olmuştur. Her iki tarafta birçok uçak ve gemi kaybedilmiş veya hasara uğramıştır. Fakat neticede, üstün deniz kuvvetlerine malik olan müttefikler Şimal denizinde hâkim kalmışlardır.

Bu muharebelerde Narvik, İngiliz başkumandanlığı için ehemmiyetli bir hedef olmuş idi. Almanlar buraya, 7 muhribin götürebileceği kadar asker göndermiş ve bunları oraya 9 Nisan sabahı çıkarmışlardı. Narvikteki Almanlarla vatan haini birkaç Nazi Norveç zabitanın yardımları ve bu sonuncuların sahil bataryalarına yanlış emir vermeleri yüzünden Narvik Almanların eline pek kolay düşmüştü.

10 Nisanda beş İngiliz muhribi limana girmek ve Narvikteki Almanlara taarruz etmek istediler, fakat buradaki 7 Alman muhribinin hücumuna uğradılar. Bu muharebede 3 İngiliz muhribi batmış ve bir tanesi ağır yaralanmış idi. Buna rağmen Narvik Alman muhribi filosu ric'at eden İngiliz muhriblerini takip etmemişti. İngilizler iki gün sonra Narvike bir zirhlının idaresinde mühim bir deniz kuvveti yolladılar ve 7 Alman muhribin-

den evvelâ dördünü limanın önünde batırdılar, sonra da iç fiyorda kaçan müttebaki üçünün işini bitirdiler. Bu suretle İngilizler, yalnız 10 Nisan muvaffakiyetsiz Narvik deniz muharebesinin öcünü almış olmaları, aynı zamanda Norveç şimal sahillerine hâkim oldular; çünkü Alman filosunun buralarını artık tehdit etmesi kabil değil idi.

İngilizlerin Norveç sahillerine hâkim olması buralara kuvvetler çıkarabilmesi demektir. Filvaki İngilizler Narvik bölgesinde hattâ müteaddid yerlere asker çıkardılar. Fakat nereye ne miktar kuvvet çıkardıkları ve bizzat Narvik şehri ni Almanlardan tamamiyle alıp almadıkları bugüne kadar belli olmamıştır. Çünkü iki tarafın haberleriyle bitaraf memleketlerden gelen haberler birbirlerini tutmamakta ve dolayısıyla Narvik bölgesinde, iki tarafın hakikî vaziyeti meçhul kalmaktadır.

Almanlar Narviki hâlâ tuttuklarını iddia ediyor ve İngilizlerin Narvik koyunun ilerisindeki Harstad adasına asker çıkarmış olduklarını bildiriyorlar. Harstad adasının merkezi olan Harstad şehri, aynı zamanda Norveçin bir askerî fırka (tümen) merkezidir ve bu Norveç tümeni, Oslo'dan uzak, irtibatlız yani münferid olmak dolayısıyla, silâh ve teçhizatı en ziyade tamam olanıdır. Bu itibarla İngilizlerin Narvikteki Alman muhribi filotillasını tahrir ederek Harstad mevkiine asker çıkarmalarının hususî bir sevkulceysi ehemmiyeti vardır. İngiliz deniz ve işgal kuvvetlerinin oraya gelmeleri bu Norveç fırkasının seferber edilmesi işinde kuvvetli bir istinad teşkil etmekle beraber müşkül bir tereddüt anı geçirmekte olan Norveçlilere silâha sarılmak cesaretini de vermişti. Çünkü müttefiklerin Narvik bölgesinde karaya çıkmaları onların artık Norveç fiilen yardım edeceklerini gösteriyordu.

Yukarıda dediğimiz gibi Narvik bölgesindeki vaziyet tamamiyle bilinememekle beraber Narvik Alman müfrezesinin esir edilememesi müttefiklerin burada henüz ciddi bir taarruz hareketine geçmediklerini gösterir. Filvaki Narvik Alman müfrezesinin etrafı müttefik ve Norveç müfrezeleri tarafından yavaş yavaş sarılırsa onun için teslim olmaktan veyahud vaktile davranarak İsveçe ilticadan başka bir çare kalmaz. O halde bu Alman müfrezesile harbedip kanamak beyhude bir hareket olurdu. Onun için İngilizler burada isticalsiz hareket etmektedirler.

İngilizler Narvik Alman müfrezesinin

den başka Trondheim Alman müfrezesini de esir almak istiyorlar. Narvik Alman müfrezesini esir etmenin tesiri daha ziyade manevidir, fakat Trondheim Alman müfrezesini yok etmenin asıl büyük faydası Oslo üzerine hareket için Norveç garb sahillerinde pek ememmiyetli bir üs elde etmektir.

Onun için eğer bildirilen haberler doğru ise - müttefikler Trondheimin 150 Km. kadar şimal doğusunda Namsos limanına Fransız ve 170 Km. cenub batısında Romsdal koyunun dibindeki Andenes mevkiine İngiliz kıt'aları çıkararak bunlarla bu havaiideki Norveç müfrezeleri Trondheimi şimalden ve cenubdan saracak surette hareketlere başla- mışlardır. Eğer haberler doğruysa, müttefiklerin, bu hareketleri hem Şimal denizine kat'î hakimiyetlerini ve hem de Norveç kurtarmak yolundaki kat'î azimlerini göstermektedir.

Gene, henüz teeyyüd etmemiş haberlere göre, Andalesese çıkan İngiliz kuvvetleri bu mevkiin 100 km. cenub doğusundaki mühim Dombas demiryolu telâki istasyonunu zaptetmişler ve hattâ buradan Hammar istikametinde bile trenle asker yollamışlardır. Almanlar bu mevkiî tahrir için buraya paraşütçüler indirdikleri gibi buraya uçaklarla da hücum etmişlerdir. Verilen malûmata nazaran Alman paraşütçülerinin çoğu Norveçliler tarafından esir edilmişse de Dombas istasyonu, Alman tebliğine göre, tahrir olunmuştur.

Bu hale göre Trondheim Alman müfrezesi, her ne kadar uçakla imdad ve takviye kuvvetleri almışsa da, muhasaradan ve neticede esaretten kurtulması pek güç olacaktır. Çünkü Almanların bu mevki havadan sevkıyatı ancak pek mahdud olmasına rağmen Şimal denizine hâkim olan müttefikler, Namsos ve Andelesnes limanlarına, donanma himayesinde, vapurlarla külliyyetli kuvvetler çıkarabilecek bir vaziyettedirler. Aynı zamanda unutmamalıdır ki bu her iki liman da Hamaz ve Elverum üzerlerinden Oslo'ya giden bir demiryolu başlama yerleridir.

Müttefiklerin Namsos ve Andalesnes ihrac hareketlerine mukabil Trondheim Alman müfrezesi bir kol ile Namsos istikametinde, şimal doğuya giden demiryolu boyunca, ilerliyerek Levanger istasyonunu almış ise de burada Norveçlilerin mukavemetine uğramıştır. Diğer b'ir kol da Trondheimden cenuba ilerliyerek Stören telâki istasyonu ve mevkiini almak istemiş, fakat Norveçlilerin mu-

(Devamı 11 inci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

ŞUNDAN BUNDAN

Çocuk bayramında:

Çocuk himaye heyetlerinin faaliyetlerini takdirle alkışlamak hepimizin borucudur. Yalnız şu var ki heyet müntesiblerinin, çocuk bayramı gibi vesilelerden istifade ederek:

— Biz bu kadar çocuğu doyuruyoruz, bu kadar çocuk giydireyoruz.

Demelerini hiç doğru bulmuyorum. Merhum Ömer Seyfettinin Diyet hikâyesi vardır:

«Bir bıçakçı hırsızlıkla itham edilmiş. Kadı, kolunun kesilmesine karar vermiş. Bir kasab bıçakçının kolunun diyetini ödemiş. Ve onu kasab, yanına çıkararak almış. Artık çırağı olan bıçakçıya ikide bir:

— Kolunun diyetini benim verdiğimi unutma!

Dermiş. Nihayet bir gün adamın cımına tak etmiş, iri bir bıçağı sol eline almış, sağ kolunu et kesmeye mahsus tahtanın üzerine koymuş ve bir vuruşta kesip kasabın önüne atmış:

— Al, demiş, diyetini verdiğin kol senin olsun.»

Sayfiyelerde kira:

Vapurda konuşuyorlardı:

— Sayfiyelerde kira bedellerinin geçen seneye nisbetle bir santim bile fazla olmamasını temin için İstanbul belediyesi, muhtelif kaymakamlara birer santim göndermiş.

— Benim kiralık evim var.

— Bir santim fazla kira istemeyeceksin.

— İster miyim hiç..

Bir an sustu, sonra ilâve etti:

— Bizde kira lira ile hesablanır, santimle değil!

Gürbüz çocuk:

Yaşlı oldukları hallerinden belli kâdınlar yaş bahsi üzerinde konuşuyorlardı:

— Ben hiç yaşımı belli etmem.

— Siz esasen o kadar yaşlı sayılmazsınız ki.

— Gerçi öyle amma...

Yanımdaki arkadaşım kulağıma eğildi:

— Bu konuşmaların nereye gittiklerini anlamadım.

— Nereye gidiyorlar ki; sinemaya mı, terziye mi?

— Gürbüz çocuk müsabakasına!

Eli bıçaklılar:

Bir genç kızın, arkadaşını çakı ile yaraladığını düñkü gazeteler yazdılar.

Kadının eli maşalısından korkardı. Şimdi de bir de eli bıçaklısı türedi. Ca-nımız Allaha emanet.

Yeni tarz şir:

Dostumuz Osman Cemal, yeni şairler tarzında bir şir yazmış. Şirden birkaç mısra kopye edeyim:

«Yazdı»,

«Ya Temmuz ya Ağustostu»,

«Gök hamam kubbesi»,

«Deniz kurnasız halvet...»

«Kayığımız seyyar göbek taşı»,

Nasreddin Hoca sarmısağı bala batırıp

ymemiş:

— Bir yemek icad ettim amma kendim de beğenmedim, demiş... Osman Cemal görsem; belki:

— Yeni tarzda yazdım amma kendim de beğenmedim diyecektir. Kendi var-sın beğenmesin, Nurullah Ataç beğenir ya.. bu kâfi!

Stadyom:

Stadyomun yapılması için demir aranıyor. Temenni edelim çabuk bulunsun.

Stadyom yapıldıktan sonra yıkılmaması için de demir gibi sporcu aramak icab edecek. Temenni edelim o da bulunsun.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

En büyük haceri semavi

Bir kilometre genişliğinde ve 200 metre derinliğinde bir haceri semavi binlerce sene evvel Amerika'da Arizona - rikada Arizana - ya düşmüştür. Toprağı sekiz yüz metre delmiştir. Bu haceri semavi yüzde 92 demir, yüzde 8 nikelden mürekkebirdir. Plâtin izlerine de tesadüf edilmektedir. Maden kıymeti 20 milyon dolardır.

Tayyarenin froni neresindedir?

Tayyare inerken, tayyarenin pervanesi fren yerine geçer, uçuşta hızlı dönen pervane yavaşladığı zaman aksi tesirle sürati azalır.

Bisiklete binen şempanzeler

İngilterede Lan kaşirde bir garaj sahibinin karısı üç tane Şempanze beslemektedir.

Bu Şempanzeler bir gün garajdan kaybolmuşlar, aynı günde garajda bulunan üç bisiklet de kaybolduğundan hırsızların Şempanzeleri de alarak bisiklete binip kaçtıkları tahmin edilmiş. Fakat akşama doğru üç Şempanze garaja dönmüşlerdir. Meğer onlar bisiklete binmeyi kendi kendilerine öğrenmişler, ve o gün de bir bisiklet gezintisi yapmışlardır.

Alâmisema neyi gösterir?

Garbde kavsi kuzah görünmesi havanın bozacağını ve şiddetli yağmur yağacağını gösterir.

GÖNÜLİSLERİ

Cevabsız kalacak Bir derd

İstanbulun Anadolu kıyısında oturan bir genç kız:

— «Bu mektubu size yazarken utanımdan ellerimle yüzümü kapıyorum, diyorum. Hakikaten utanılacak, hayır, acımlı olacak bir vaziyettedir. Bununla beraber derdi birkaç satır içinde anlatılabilir:

«Üç çocuklu bir adamı seviyorum, çıldırısıya seviyorum. O da, evli olduğunu saklamaksızın, fakat aynı zamanda ebedî aşk vâdederek beni sevdiğini söylüyor.»

Bu genç kız benden nasihat istiyor, fakat kendisine verilebilecek hiçbir tavsiyem yoktur. Yalnız hatırıma gelen bir noktayı kaydedeyim!

— Dünyada aldatılmış ne kadar genç kız varsa, hepsi de istisnasız olarak ebedî aşk teranesi dinlemişlerdir. Halbuki ebedî aşk hiç kimsenin kalbine yerleşmez, en samimi aşkın bile zamanla alacağı renk kuvvetli bir dostluktur. Dostluk ise kendi yuvasını olduğu gibi muhafaza ederken, bir başkasının yuva kurmasının önüne mutlak surette sed çekmiş olan arasında teessüs edemez, erkeğin kendi yuvasını feda etmesi ihtimali halinde de hevesi geçtikten sonra yerine dostluk gelemez, arada mezar vardır.

Bay Bahaettine:

Mektubunuzu sahibine gönderdiğim, cevabını ya doğrudan doğruya alırsınız, yahud da bu şütda okursunuz.

TEYZE

İKTİSADİ TETKİKLER

Almanya, Yugoslav pazarını kaybederse ne olur?

İngilterenin Balkanlarda harekete geçmesi, yavaş yavaş tesirini göstermeğe başladı

Yazan: Hasan Âli Ediz

İngilizlerin iktisadi abluklarını Balkanlara teşmil etmeleri neticesinde, Almanların Bulgaristan ve Romanya pazarlarında ne'ler kaybedeceklerini bundan önceki yazılarımızda tetkik etmiştik.

Bu yazımızda da, Almanların, Yugoslavya pazarını elden çıkarmakla neler kaybedeceklerini tesbit etmeğe çalışacağız.

Almanların, Yugoslavya ile olan ekonomik münasebatı bir hayli eskidir. Daha 1914-1918 Dünya Harbinden önce, Yugoslav pazarlarında hâkim olan ecnebi sermayesi, bilhassa, Avusturya-Macar ve Alman sermayesi idi. Esasen Yugoslavyanın kültüründe de, kendini en fazla hissettiren hareket, Alman kültürü olmuştur.

Dünya Harbini takip eden devirlerde, harb dolayısıyla baştanbaşa harab olan Yugoslavyanın imarı için harekete geçen devletler İngiltere ve Fransa olmuştu. Bu vaziyet, bir zaman için Yugoslavyanın ekonomik münasebatına da yeni bir vechе vermiş, Almanların ekonomik nüfuzlarını bir dereceye kadar kırmıştı.

Fakat bu, muvakkat ve geçici bir hal idi. Hakikatte 1914-1918 Dünya Harbi neticesinde, eski Avusturya-Macar imparatorluğu hesabına dört beş misli büyüyerek teşekkül eden Yugoslavyada, Almanların ekonomik ve kültürel nüfuzları 1913 yıllarını da geçmeğe başlamıştı. Bu da pek tabii bir netice idi. Çünkü Yugoslavyanın harb neticesinde ilhak ettiği Bosna-Hersek, Dalmaçya, Hırvatistan gibi yerler, ekonomik bakımdan tamamen Avusturya ve Almanlara tâbi birer mıntaka idi. Bu mıntakalarda inkişafa başlıyan endüstri hareketleri, hep Alman ve Avusturya sermayesinin izlerini taşımakta idi.

1914-1918 Dünya Harbini müteakib, Yugoslavyanın İtalya ile komşu olması, yavaş yavaş İtalyanın da bu memleketi ciddi bir alâka göstermesini mucib olmuştu.

Bu suretle 1933 yılına kadar, yani Almanyada Hit'er iktidar makamına geçinceye kadar, Yugoslavyada İngiliz, Fransız, Alman, İtalyan ekonomik nüfuzu mütevasız bir şekilde yürüyüp duruyordu.

Fakat Hitler iktidar makamına geçtikten sonra, bütün Balkanlarda olduğu gibi Yugoslavyada da vaziyet kökünden

değiştirdi. Dünyanın yeniden taksimi için süratle harbe hazırlanmağa başlıyan Almanya, Balkanlara, bu arada Yugoslavyaya büyük bir ehemmiyet vermeğe başladı. Deniz hakimiyeti İngilizlerin elinde bulunduğu müddetçe denizarı yerlerden getirttiği iptidai maddelerin, günün birinde, arkası kesileceğini pekâlâ hesablıyan Almanya için, hele Avusturyanın ilhakından sonra, Balkanlar bulunmaz bir pazar olabilirdi.

İşte 1933 yılından itibaren Almanların umumiyetle Balkan ve hususile Yugoslav ekonomisindeki tesir ve nüfuzları, İngiltere, Fransa ve İtalyayı arka plâna atarak süratle büyümeğe başladı. Bunu, Almanların, «Wirtschaft und Statistik» adlı ekonomik mecmualarında çıkan şu rakamlardan pek güzel anlayabiliriz:

1934 yılında, Yugoslavyadan Almanyaya yapılan ihracatın mecmu kıymeti 36.300.000 mark tuttuğu halde, bu miktar 1935 yılında 61.400.000 marka; 1936 yılında ise 70.200.000 marka kadar yükselmiştir. Bunu takip eden yıllarda Almanların harb hazırlıkları arttığına nazaran, Balkanlarla bu meydana Yugoslavya ile olan ticari mübadeleleri de artmıştır.

Aynı artış Almanyadan Yugoslavyaya yapılan ihracatta da görülmektedir. Gene aynı Alman mecmuasının neşrettiği istatistiklere nazaran 1934 yılında Almanyadan Yugoslavyaya yapılan ihracatın yekünü 31.500.000 mark olduğu halde, bu miktar 1935 yılında 36.900.000 marka; 1936 yılında ise birdenbire bir sıçrayış yaparak 72.700.000 marka kadar yükselmiştir.

Yugoslavya, gerek gıda maddeleri bakımından, gerekse harb sanayiine yaranan iptidai maddeler bakımından Almanyaya için fevkalâde ehemmiyeti haiz bir memlekettir.

Almanya, gıda maddesi olarak Yugoslavyadan külliyetli miktarda et, meyva, siğir, domuz, koyun, yumurta alır. Fakat Almanyanın Yugoslavyadan aldığı şeyler arasında hepsinden mühimmi, harb sanayii için lâzım olan, çinko, bakır, kurşun ve boksittir.

Doğrudan doğruya Almanların tesiri altında olarak son yıllarda Yugoslavyadaki boksit istihsalâtı fevkalâde artmıştır. Meselâ, 1933 yılında Yugoslavyadaki boksit istihsalâtı 81 bin ton iken, 1934 yı-

lında 84 bin tona, 1935 yılında 190 bin tona, 1936 yılında ise 290 bin tona kadar yükselmiştir.

Gene aynı şekilde 1932 yılında Yugoslavyada 26,6 bin ton miktarında olan demir istihsalâtı, 1936 yılının 9 ayında 296,6 bin tona kadar yükselmişti. Bakır istihsalâtı da aynı şekilde 303,2 bin tondan 420 bin tona kadar bir yükseliş kaydetmiştir.

1929-1930, hattâ 1933 yıllarına kadar Yugoslavyanın ithalât ve ihracatında birinci mevki işgal eden memleket İtalya idi. Fakat 1933 yıllarından itibaren İtalya, yerini süratle Almanyaya terk etmeğe başlamıştır.

Meselâ, Yugoslavyadan İtalyaya vaki olan ihracat 1929 yılında, bütün Yugoslavya ihracatının % 24,9 unu tutarken, 1932 yılında % 23 ünü, 1933 yılında % 21,5 unu, 1934 de 20,5 unu, 1935 te 16,7 sini; 1936 yılının 9 ayında ise ancak 2,2 sini tutmakta idi.

Aynı şeyi Yugoslavyanın İtalyadan yaptığı ithalâtta da görmekteyiz. Meselâ, 1929 yılında Yugoslavyanın İtalyadan yaptığı ithalâta, bütün Yugoslav ithalâtının % 10,8 ini tutarken, bu miktar 1932 yılında % 12,7 sine; 1933 de 15,9 una kadar yükselmiş, ve 1934 yılında azalmağa başlayarak 15,5 uğa; 1935 te (10) a; 1936 yılının 9 ayında ise bütünü azalarak bütün Yugoslav ithalâtının 0,1 ine kadar düşmüştür.

İtalyanın Yugoslav pazarlarında kaybettiği bu yerleri, tamamen Almanya işgal etmiş bulunuyor.

Almanyanın, bilhassa gıda maddeleri bakımından bu harbde en esaslı istinad noktalarından biri Yugoslavyadır. İngiltere bunu çok iyi bildiği için, bütün Balkanlarda olduğu gibi, Yugoslavyada da, geniş miyasta harekete geçmiş, ve Almanların oradaki ekonomik ve politik tesirlerini azaltmak için birçok çarelere başvurmuştur.

İngilizlerin bu hareketi, hemen tamamen Almanların ekonomik esaretleri altına düşen Yugoslavyanın da işine geldiği için, derhal Yugoslavyada dikkate değer netice'ler vermeğe başlamıştır.

Bu neticelerin en mühimmi, Yugoslavyanın 20 yıldanberi türlü tanımak istemediği Sovyetler Birliği ile ekonomik ve politik münasebetlere girişmek kararıdır. (Devamı 11 inci sayfada)

Son Postanın zabıta romanı, 21

3 KELİMENİN ESRARİ

Yazan: İhsan Arif

Danslar kraliçesi

Çok inadcı idi. Danstaki istidadının çok basit bir surette inkişaf etmesine rağmen yılmadı, çalıştı. İdefiksini kendisine bir (din) yaptı. Ve nihayet yükselmeğe, tanınmağa, meşhur olmağa başladı. On sekiz yaşında İstanbulun en güzel dans eden, en güzel rakırları yapan kızı idi. Yirmi yaşında ismi tanınmış bir artistti. O, bu tehlikeli yaşta yalnız san'atinin aşkile yaşıyordu. Çok ciddi, sakin bir kızdı.

İşte bu sıralarda onun hayatında bir fevkalâdelik oldu. Fakat, bütün merak ve alâkama rağmen işin iç yüzünü öğrenemedim.

— Yazık!

— Evet. 925 senesi sonlarına doğru bir gün bana geldi. «Sana veda etmeğe geldim» dedi. Şaşırđım. Beni babasını kucaklar gibi kucakladı. Göğsümdede hıçkırđı. «Nereye gidiyorsunuz?» diye sordum. Söylemek istemedi. İsrar ettim. Bana kimseney söylemeyeceğime dair yemin ettirdikten sonra Parise gitmekte olduğunu haber verdi. Buradaki hayatını bozarak neden Fransaya gitmek istediğini öğrenmek istedim. Yüzüme mahzun mahzun bakıyordu. «Züme bana iyiliğin çoktur. Babasız, kimsesiz bir kıza kurtardın. Fakat, bunu bana sorma. Çünkü söylememe imkân yok.» Ben de fazla bir şey sormadım. Çünkü çok üzrâh çekiyordum. Fevkalâde bir kuvvetin elinde esir gibi idi. Gitti... Uzun müddet ondan bir haber alamadım. Bir sene sonra, artist getirmek için yaptığım bir Avrupa turnesinde onun Paris kabarelerinde çalıştığını gördüm. Sonra Amerikaya gitmiş... Orada uzun müddet kalmış, oradan İngiltereye, İngiltereden de Avrupaya geçmiş... Artık tam manasile bir mace- ra kadını olmuştu. Nasıl yaşadığını tabii bilmiyordum. Kendisini senelerden sonra bir kere de Viyanada gördüm. Barlarda numaralar yapıyordu.

— Görüştin mü?

— Tabii

— İstanbula dönmeğe istemiyor mu?

— Kat'iyen! Ben onu İstanbula getirmek için çok ısrar ettim. Fakat imkân bulamadım. Burada bir şeyden, bir kimseden korkuyor (İstanbul) lâfı olunca tir tir titriyordu.

— Allah Allah! Bu korku ve endişesinin sebebini öğrenemedim mi?

— Ben Senihamın bütün hayatını biliyorum. Bilmediğim yalnız bir bu tarafı var. Zaten Viyanadaki barda o buluşmamız son oldu. Ayşeyi bir daha da görmedim.

— Anlayamadım.

— Acele etme! Şimdi anlayacak sını. Şu Senihayı öldürdüğünden şüph-

he edilen Juide yok mu? İşte o, babasıyla yaptığı bir Avrupa seyahatinde Viyanada, bir gece, barda Ayşeye satsüf ediyor.

Bir Türk kıza bir Viyana bardına numara yapıyor. Enteresan bir şey. Kız, Ayşe ile alâkadar oluyor. İstidadı nazarı dikkatini celbediyor. Bir sefahat yatağı olan bu yere düşen bir Julidenden dolayı ona acıyor. Bütün Julidenin hakikaten iyi bir kalbi vardır.

— Bir dakika! Sen bay Atâyı tanıyor musun?

— Hayır! Yalnız onun buğday piyasasını elinde tutan bir milyoner olduğunu gazetelerden öğrenmiştim. O hakkında başka bir bildiğim yoktu. Gelelim hikşyemize... Seniha bardan sonra, kızın ısrarı üzerine, Seniha'ya bay Atâ, Ayşeyi himayesine almış. Parise götürmüşler... Orada avukatı dolusu para sarfederek Avrupanın en yüksek dans hocalarını tutmuşlar. Parisin en büyük terzilerinde ona elbiseler, tuvaletler hazırlatmışlar. Kızın yükselmesi, meşhur olması için suğula para aktırmışlar... Malûm ya, zenginlik... Parayı, nereye sarfedeceklerini bilemiyorlar. Velhasıl, kız, bu zengin ailenin himayesi altında parlamış. Hakikî bir (danslar kraliçesi) olmuş. Avrupanın en yüksek sosyetelerine girmiş, Paris sahnelerinin en güzel, en şık ve en cazib artistisi olmuş... Kralardan, prenslerden, milyonerlerden, şiklar toplamış... İşte, böylece, süslü müklü kızın istediği gibi bir (yıldız) olmuş. Biliyorsun ki ona 'Avrupa'nın (Şark yıldızı) diyorlar.

— Senihamın bir Amerikalı ile evlendiği doğru mu?

— Bilmiyorum. Bu kadının izdivaçı veya izdivaçları hakkında o kadar çok şey söylendi ki hangisine inanacağımı ben de bilmiyorum.

Hayatının kısmı azamı haricde geçtiği için bu hususta fazla bir şey bilmiyorum. O da hususî hayatı hakkında da bir şey söylemezdi.

— Amerikada bir müzik-hol artisti ile de evlenmiş!

— Ehhhh artık buralarını ince ele yap sık dokuma da hikâyemizi anlatalım. Bir gün Juide buraya ben ziyarete geldi. Yanında tam manasile muhteşem bir kadın vardı. Güzel, sebzhar ve çok şık bir kadın... Üzerinde çok kıymetli bir kürk vardı. Yüzü, hâli, biçimi, bakışları, yürüyüşü, konuşuşu, velhasıl her şeyi değiştirmişti. Onu kat'iyen tanıyamadım. Çünkü, Seniha'ya Ayşeden onda hiç bir şey kalmamıştı. (Arkası var)

— Evet, fakat biraz daha fazla tehlikeli.

— Öyle olmasa zevki nerede kalırdı? Filhakika, biraz da bu tehlike meselesinden konuşalım, isterseniz.

— Evet, pek büyük tehlikeler var, bunu saklamak lüzumsuz. Vakiâ şimdiye kadar gördük, sadece en yeni strasferik teçrübelerle normal havayı nesimi dışında ikamet edebilmek şartları temin olunabildi, ancak bu da mahzurdan hâlî değil: bunun delili de, Rus havacılarının feci ölümü. Bundan maada, bu kadar harikulâde bir sergüzeştin bir uzviyete iras edilebileceği teşevvüşlerin muhtelif safhalarından da tamamiye bihaberiz. Muhtakkak ilk boşlukta kendilerini tehlikeye atan ilk astronotlar, hayatlarını, ilk tayyareciler, ilk gemiciler, kâinatın ezrarına karşı ilk tecrübeye girişen bütün öncüler gibi evvelden feda etmişlerdir; ve bu defa da hiç şüphesiz daha fazla öyle olacaktır!

— Sahiden umuyor musunuz, yıldızlar arası küçük vagonunuza ilk defa bineceğiniz kadar yüreği pek birisini bulabileceğiniz mi?

Bernar, bir nevi babayığitçe siddetle: — O! dedi, serdengeçtiler eksik olmaz. Fakat, bu kâfi değil. Şayed geri dönüşler, müşahedeler yapılması, vesikalar getirilmesi lâzım. İşte hiç şüphesiz en güzel bulunabilecek olan şahıs ta budur. (Arkası var)

«Son Posta»nın edebî tefrihası: 34

AŞKA İNANMAYAN ADAM

TERCÜME EDEN: HALİT FAHRİ OZANSOY

Yazan: Jorj Delaki

On yıldanberi, kâinatın mesafesini tetkik için kurulmuş bir fen heyeti mevcuttur. Astronotik araştırmalar için Sovyetler 1924 te bir merkez ofisi tesis etmişlerdir. Bu sahada, halkın ekseriyetle zannettiğinden daha ileriye gidilmiştir.

Baron, Rober'in masanın üstüne bıraktığı porto şarabından kadehine dolurup ağzı hayretle açık dinliyerek:

— Evet, evet, diye tasdik etti. Hakikaten bütün bunları, bana bırakmış olduğunuz notlarda gördüm gibi geliyor. Hülâsası, şimdi demek sizce mümkün mü?.. İçerisine bir insan girecek olan bir a'etin, atmosferik tabakaları aşmağa kâfi bir süratle arızın bir noktasından havaya fırlatılması ve caz'be kanunundan kurtularak istediği gibi boşlukta sefer etmesi?..

— Evet, mösyö.

— Fakat şunu söyleyin bana, ben öyle endahat ilmüne pek vâkıf değilim.. ancak bana öyle geliyor ki, buna muvaffak olabilmek için şöyle canına yandıgımın mümkün bir top ve o kuvvette baruta filân ihtiyac var!

Bernar, kafası tamamen mevzuu ile dolu, yavaş yavaş ateşlenerek

— Bilâkis hiç te top meselesi mevzuubahs değil. Zira, saniyede aşağı yukarı 50 kilometreye yaklaşan başlangıçtaki sürat öyle müthiş olacaktır ki içerideki yolcu daha hareket ederken lapa haline

gelecektir. Halbuki uzun zamandanberi, kâfi miktarda parçaları birbiri arkasından patlaya pat'aya kendi kendisini hızlandırıp ileriye atan fişek prensipi kabul olunmuştur. Size gaz reaksiyonları asgariye indirilmiş fişek nümunelerimi göstereceğim. Bunlar, boşlukta da havadaki gibi, hattâ malûm ya, tazyik mevcut olmadığında, boşlukta havadan daha iyi işliyorlar. Bu, sadece, bir siklet ve infilâk kabiliyeti meselesidir.

— Pekâlâ. Bunu kabul ediyorum. Diyelim ki arzı terkettiniz, fakat o zaman bir yere, hiç şüphesiz bir seyyareye yavaş yavaş ulaşmak lâzım. Onu da siz intihab edemezsiniz ya!

— Bütün mesele, merminin güneşin cazibesine kapılmaksızın çizeceği mahreki hesablamaktan, bir de, astronofin [*] süratı ile varılmak istenilen seyya-

[*] Seyyare kadırgası diye tercüme edilmiştir.

renin süratı arasındaki farkı ve muayyen bir zaman zarfında aşılacak mesafeyi nazarı dikkate alarak, hacerin, meselâ arza en yakın olan Zührenin, yahud Merihin, yahud daha iyisi arza bunlardan bile yakın olan ayın cazibe muntakasına yavaş yavaş tayin edebilmekten ibarettir. Zira hepsi yürüyor bunların! Arz yürüyor; hatta mahreki etrafında dakikada 1.700 kilometre süratle yürüyor; hepsi muhtelif süratlerle mermi yürüyor, ay yürüyor ve bunların cümlesinin, büyük oluyun, ve kendisi de yürüyen bir noktada karşılaşmaları lâzım geliyor! Fakat canım, seyyarat makine ilmi bundan daha muğlak hesabları halletmiştir.

Meseleye heveskâr sıfatile ve sadece tecessüsle alâkadar görünen baron:

— Pek iyi anlıyorum, dedi. Yalnız arza Merih'in arası pek uzak!

— 42 milyon kilometre.

— Bir şey değil. Peki ne kadar sürat-

DENİZCİLİK

Harb zamanlarına aid nakliyatta kafile sistemi yeni bir buluş değildir!

Bugünkü deniz harbinden bir safha: Müt'efik harb gemilerinin himayesinde sefer yapan bir gemi kafilesi

Tarih tekerrürden ibarettir, derler. Bu hükmü bugünkü konfur sistemlerine ve yeniliklere dahi tatbik edebiliriz. Bugün dairelerimizi, evlerimizi, apartmanlarımızı ısıtan kalorifer tesisatı asrımızın icadlarından değildir, eski Roma'lılar zamanından kalmazdır.

Bugün şehirlerimizdekî modern lâğım ve kanalizasyon mecraları gene asrımızdan icadlarından değildir. İsan tam 8000 sene evvel Girid adasında meşhur Ninos sarayı ve dairelerinde bu kanalizasyon sisteminin tatbik edilmekte olduğu görülmüştür.

Nihayet tanklar modern bir silâh olmakla beraber çok eski devirlerde kullanılmaya başlanmıştır.

Bunlar gibi bugün ticaret gemilerinin korunması için müttefikler tarafından tatbik edilmekte olan «kafile» sistemi hiç te yeni bir icad değildir.

Kafile sistemi deniz muharebelerinin başladığı tarihten itibaren tatbik edilmiştir.

Herodota göre Termopil muharebeleri arasında yüzlerce İran gemisi İran askerlerine yiyecek ve yardım kuvvetleri taşırken müthiş bir fırtınaya tutulmuşlar ve Tsalya sahilleri açıklarında hep birden batmışlardır. Bu gemilere İran harb gemileri refakat etmekte idi.

Kartaca seferi sırasında Kartaca ile Siraküz arasındaki muharebede Kartacalılar, Sicilya adasını istilâ eylemek üzere birçok gemilere asker ve mühimmat yüklemişlerdi.

Bu gemilerden bir kısmı rüzgârlardan ve sıratlarından istifade ederek muhafız gemilerinden ayrılmışlardı.

Bir müddet sonra Siraküz harb gemileri bunları yakalamışlar, 50 Kartaca gemisi mahvolmuştu.

Daha yakın zamanlara ge'elim: 1652 senesinde Holândalılar İngiltere ile hali harbe idiler. Memleketlerinin yiyeceklerini temin için vasi miyasta kafile sistemi tatbik eylemeğe başladılar. İngilizler de - şimdikininkin aksine olarak - kafilede bulunan gemilere durmadan tarruz ediyorlardı.

Gene aynı harb sırasında ve 1662 senesinde Teşrinisani ayında Marten Frömp adında kahraman bir Holânda vatanperveri 300 gemilik bir kafileyi salihmen geçirmeğe ve İngiliz amirali Blake'ı mağlûb eylemeğe muvaffak olmuştu.

Fakat... Ré adasından aldığı 250 gemi ile avdet ederken Marten Frömp tam Portland karşısında gene amiral Blake'a rasgelmiş, bu sefer zaferi İngilizler kazanmış, birçok gemi müsadere etmişlerdi.

On sekizinci asrda kafile sistemi bir

sevkulceş hareketi olarak resmen kabul edilmişti.

On sekizinci asrda ve daha sonraları vukua gelen muharebelerde harb gemilerinin refakatinde bulunan yüzlerce ticaret gemisi emniyet ile seferler icra etmişlerdir. Bu arada Manş ve Baltik denizlerinde bin gemilik kafilelere dahi rasgelinmiştir.

Büyük Harbin başlangıcı olan 1914 senesinin ilk aylarında kafile sistemi ufak miyasta tatbik edilmeğe başlamıştır. Sistem ilk olarak Kanada ve dominyonlardan getirilen muavin kuvvetlere tatbik edilmiştir.

Fakat Amerikânın harbe iştirak eylediği ana kadar İngilizler kafileleri koruyacak kadar harb gemileri tahsis eyleyememişlerdir.

İngiliz distroyerleri ancak Manş denizinde ve Okyanuslarda asker nakleden gemileri muhafaza edebilmişlerdir.

Kafile sisteminin ehemmiyetini tebarüz ettirmek üzere yalnız şu rakamları arz edelim:

1914-1918 arasındaki dört harb senesinde gemiler ile taşınan askerlerin yekünü 20 milyonu bulmuştur. Bu miktardan 2 milyonu Akdenizden, yüzde yetmiş miktarı da Manş denizinden geçmişti.

1917 senesi Haziran ayında İngiliz büyük amirallik dairesi kafile sistemini en modern ve en emniyetli surette tesis eylemeğe muvaffak olmuştur.

1917 senesinin ilk altı ayı içinde İngiliz ve Fransız ticaret filolarını mühim surette hırpalamış o'lan Alman tahtelbahirleri bu tarihten sonra eskisi kadar muvaffakiyetler kaydedilyememişlerdir.

Şimdiki harbe tesis edilen kafile sistemi tayyarelerin inzımanı sayesinde bir kat daha kuvvetlenmiş bulunmaktadır.

O. Tuğrul

Bursada atletizm müsabakaları

Bursa (Hususî) — Geçen Pazar günü, büyük bir kalabalık huzurunda, Atatürk stadyumunda atletizmi teşvik müsabakalarına başlanmıştır. Müsabaka üç hafta devam edecektir.

Derece alanlar şunlardır:

100 metrede: Liseden Fıfık Tiryakioğlu birinci, San'at okulundan Cemal ikinci, Orman okulundan Hidayet üçüncü.

400 metrede: Ziraat okulundan Orhan birinci, San'at okulundan Halil Timur ikinci, Acaridman klübünden Mustafa Alkılıç üçüncü.

1500 metrede: Acaridmandan Sabri Ütücü birinci, Acardan Osman ikinci, Çelikspordan M. Ali Ağaçkakan üçüncü olmuşlardır.

İngilterenin tarihi

Taht kavgası başlamıştı. Korkusuz Jan, tahtın varisi 14 yaşındaki güzel prensi yakalattı. İngilterede kör ve dilsizler Kral olamazlardı. Korkusuz Jan adamlarına çocuğun gözlerini çıkarmalarını emretti. Küçük prens yalvarıyordu: "Gözlerimi çıkarmayın, dilimi kesin!"

«Son Posta,, nın tarihi bahisler muharriri yazıyor»

- 2 -

Fatih Gıyom, İngiltere tacını giydikten sonra, Sakson krallarının bütün servet ve arazisini kendi hanedanı namına zaptetti. Sakson zadedegânının 60.000 den fazla malikanelerini Norman cengâverlerine dağıttı. Norman ordusunun en basit neferleri, seyisler, sakalar, İngilterede en az şövalye payesini aldılar. Zabitler, baron yahud kont ünvanını aldılar. Orduda olduğu gibi, şövalyeler, baron ve kontları kendi âmirleri, metbuları kabul ettiler. Bütün kilise emlakı de Norman rahiblerine verildi. Bu suretle Fransada olduğu gibi, Norman istilâsından sonra, İngilterede derebeylik rejimi kuruldu. Fakat, İngilterede, bu yeni zadedegânın toprakları, vüs'at bakımından, Alman ve Fransız derebeylerinin arazilerile kıyas edilemeyecek kadar küçüktü. Fatih Gıyom, 1086 da, bütün yeni zadedegânın, şövalyelerini topharak kendilerinden bir sadakat yemini aldı. Büyüklüğü, küçüklüğü ayırd edilmeden her malikâneye şayr adı verildi, her şayrda da, kralın şerif adı verilen bir mümessili bulunuyordu. Bizzat kral tarafından tayin edilen bu şerifler, köylerde, şehirlerde esnaf, san'atkâr ve tüccardan mürekkep borjuvalar ve nihayet derebeyi üzerinde mutlak bir nüfuz sahibi idi.

Bu suretle on ikinci asrın sonunda, İngiltere kralı, Avrupanın, en zengin ve en kuvvetli hükümdarıydı. Derebeylerinin mutlak sadakat ve itaatini kazanmış bulunuyordu. Fakat, İngiltere kralı, aynı zamanda Normandiya dükası olmak dolayısıyla, Fransa krallarının tâbilerinden biri idi. Normandiya dükası, Manşın öbür yakasında da, Fransa kralı kadar kuvvetli bir hükümdardı. Bu vaziyet iki kral arasında derhal bir rekabet uyandırdı: Gıyomun oğullarından biri, babasına isyan etti. Fransa kralı birinci Filip bu asi prensin yardımına koştu. İngiltere kralı da, Fransa kralına karşı yürüdü. Mante'ı yaktı. Fakat, bu sırada bir at kazası sonunda çok ağır yaralanan Fatih Gıyom, nakledilmiş olduğu Ruan şehrinde öldü. Bu ölüm üzerine Anglo-Norman krallığı dağıldı gibi göründü: Gıyom, sahib olduğu iki tacdan, Normandiya'yı büyük oğlu Robere, İngiltereyi de küçük oğlu Gıyoma bırakıyordu. Bu bir parçalanma idi. Gıyom, bir avda öldürüldü. Dük Rober de, o sıralarda en heyecanlı devrini yaşıyan haçlı seferlerine iştirak etti. Fatih Gıyomun üçüncü oğlu Hanri bundan istifade etti. İngiltere krallığı tacını eline geçirdi. Haçlı seferi dönüşünde de kardeşi Roberi mağlûb etti, bir şatoya hapsetti. Normandiya dükalığı ile İngiltere krallığı, gene bir hükümdarın elinde toplanmış oldu.

Normandiya ile İngilterenin bir hanedan idaresinde birleşmesi, İngiltere ve Fransa medeniyetlerinin yekdiğeri üzerine yakından tesirleri bakımından çok ehemmiyetli neticeler doğurdu. Normanlar, aslen İskandinavyalı olmalarına rağmen, fransızca konuşuyorlardı. On dördüncü asra kadar, İngilterede resmi dil, fransızca oldu; vakîâ sonraları, İngilizler, kendi millî dillerinin, Anglosakson dilinin hakimiyetini temine muvaffak oldular. Fakat, sayısız fransızca kelimeler, İngiliz lûgatının malı olarak kaldı.

Hanrinin ölümünden sonra, İngiltere, bu hükümdarın kızı ile yeğeni arasında başlıyan bir saltanat kavgasına sahne oldu. Krallık otoritesi zayıfladı. Bu zaftan istifade eden Plantagenet hanedanından bir prens, ikinci Hanri adile İngiltere krallığını e'de etmeğe muvaffak oldu. Devrinin vak'ânüvisleri, İngiltere tarihinin mühim simalarından olan bu prensin portresini şöyle çizerler: Sağlam yapılı, geniş omuzlu, geniş göğüslü, saçları kıvılcıllı, elleri kılı ve kaba, bacakları kavisi, fevkalâde çabşkan idi, yorulmak bilmezdi. Münevver bir adamdı. İyi tarih bilir, şiirle uğraşır, çok güzel konuşur, muharirleri, san'atkârları himaye etmekten zevk alırdı. Fakat, çok haşın, müstebid, kızdığı zaman korkunç olurdu, fevka-

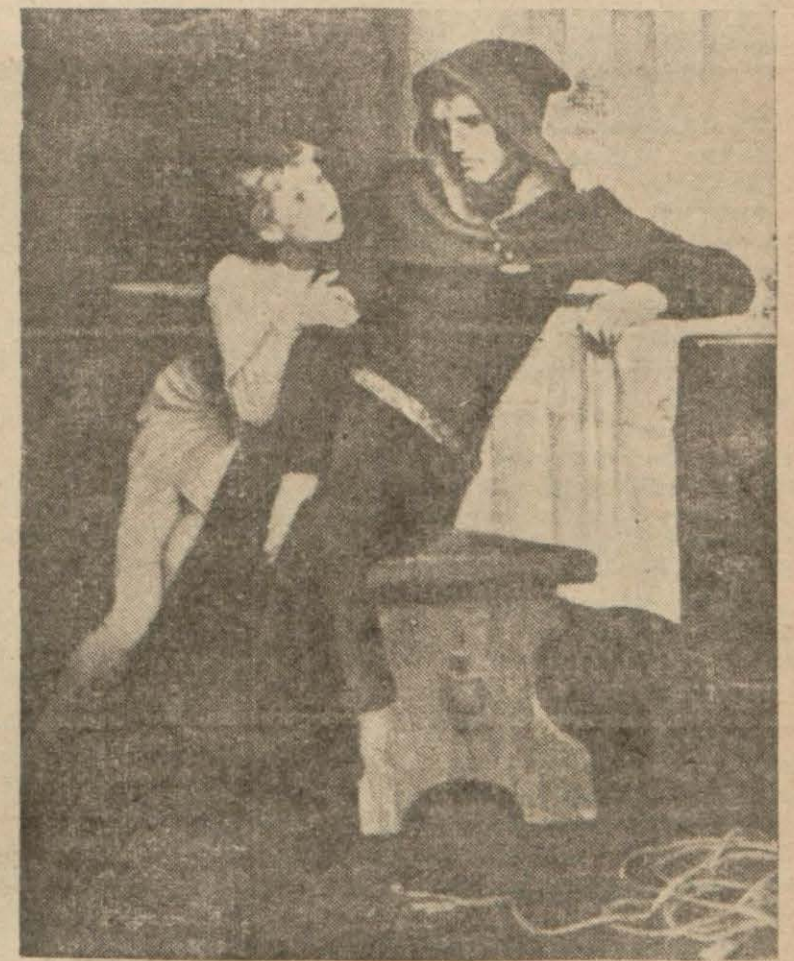

Fatih Gıyom meşhur Lon dra kulesini yaptırıyor

lâde kindardı. Bir ke lime ingilizce bilmezdi, tam bir Fransız kültürü altında büyümüşü, 35 yıl süren saltanatının 22 senesini, Fransadaki topraklarında, Normandiya geçirmişti; Fransa kralının nüfuzunu kırmak ta, başlıca hedefi olmuştur. Zamanında İrlanda zaptedildi ve İngiltereye ilhak olundu.

İkinci Hanriyi Aslan Yürekli Rişar istihlâf etti. Rişar, üçüncü haçlı seferine iştirak etti. İngiliz şövalyelerle beraber, Marsilyadan gemilere binerek deniz yoluyla sarkı gitti. Yol da, Kıbrıs adasını zaptetti. Kıbrısta bir Latin krallığı kuruldu. Aynı sefere bir Fransız ordusile

İştirak eden Fransa kralı Filip Ögüst ile beraber Akkâ kalesini muhasara etti. Akkâ önünde dokuz büyük muharebe, yüzden fazla müsademe oldu, Sultan Salâhattiniyyubi, kaleyi kurtarmağa muvaffak olamadı. Fakat hristiyanlar da bu müstahkem mevki hücum ile zaptedemediler. Bir seneden fazla dayanan müslüman garnizonu, nihayet açlık yüzünden teslim oldu. Bu muvaffakiyet üzerine Filip Ögüst derhal memleketine dönmüştü. İngiltere kralı ise, şarkta, iki sene daha kaldı. Cesareti ile müslümanların takdirini kazandı. Fideyi necatları kararlaştırılan zamanda verilmediği için 2600 esiri bir anda idam ettirmeğe kadar varan zalimane hareketlerle de nefret uyandırdı. Kudüse kadar gelemedi. Müslüman kumandanların cesaret ve kahramanlığı da İngiliz kralını hayran etmişti, öyle ki, Aslan Yürekli Rişar, Sultan Salâhattiniyyubiye kız kardeşini vermek istedi. Bu hususta, Sultan Salâhattin ile görüşmeler hayli ilerlemişken, kilisenin aforoz tehdidi, Rişarı bu fikrinden vazgeçirdi.

«Hüber... Hüber... Gözlerime dokunma.. dilimi kes...»

1189 dan 1199 za kadar, on yıllık saltanatı maceralarla dolu olan Aslan Yürekli Rişar, haçlı seferi dönüşünde, memleketine karadan gitt'i, Avusturyadan geçerken de, Avusturya dükası tarafından esir edildi. Rişarın silâh arkadaşlarından bir saz şairi vardı. Adı Blondel idi. Kral Rişarın yolda kaybolması üzerine kendisini aramağa çıktı. Geçtiği yollarda, şatolara rasladıkça vaktile Rişar ile beraber besteledikleri bir Romansı çalışıyordu. Nihayet bir gün, Avusturyada, bir şatonun penceresinden aynı Romansı tekrar edildiğini işitti. Aslan Yürekli Rişar, Avusturya dükasına, mühim bir para vererek hürriyetine kavuştu.

İngiltereye döndükten sonra, Fransa kralı Filip Ögüst ile bir harbe girişti; ve nihayet bir kale muhasarasında telef oldu. Aslan Yürekli Rişarın ölümü İngiltere tahtı, büyük kardeşinin oğlu Brötanya dükası küçük prens Artura kalıyordu. Bütün İngiliz asilzadeleri, güzelliği ile meşhur olan ve henüz on üç on dört yaşlarında bulunan bu prensede sadat (Devamı 9 uncu sayfada)

23 Nisan bayramı dün bütün yurdda heyecanla kutulandı

Beyazıt meydanındaki merasimden bir intiba

Taksim'de resmi geçit

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Halid Yaşaroğlu, Dr. Fethi Eren; Dr. Salim Ahmed ve talebelerden Yıldız, Tevfik Cüm, Nur biser hitabe irad etmişler, gene talebe, don Eyber Asker Koşması, Hakkı Önder de 23 Nisan isimli şiirleri okumuşlardır. Müteakiben hazırlanmış olan çelenkler Taksim Cumhuriyet abidesine gönderilmiş ve Beyazıt'taki merasime nihayet verilmiştir. Saat 11.15 te Taksim meydanında bir çocuk neşriyatı sergisi açılmıştır.

Taksim meydanında

Beyoğlu kazası dahilindeki ilk okullar talebeleri saat 11.15 te Taksim meydanında toplanmışlardır.

Saat 11.30 da Halkvevleri ve diğer teşekküller tarafından Taksim meydanına gönderilen çelenkler Beyazıt'tan gönderilen çelenkle birlikte abideye konulmuştur.

Müteakiben Bahriye bandosu tarafından İstiklâl marşı çalınmış, direğe Türk bayrağı çekilmiştir.

Bundan sonra Beyoğlu ilk okul yoksul çocuklarına yardım cemiyeti adına Mehmed Ali Kıroca, Beyoğlu Çocuk Esirgeme Kurumu adına İsmet Somer ve talebeler tarafından 23 Nisanın ehemmiyeti hakkında bir hitabe verilmiş ve şiirler okunmuştur.

Söyleyler bittikten sonra talebe kutlama heyeti önünden geçerek bir geçit resmi yapmış ve merasime nihayet verilmiştir.

Diğer kaza ve nahiyelerde

Sabah saat 10 da Çocuk Esirgeme Kurumu kaza ve nahiyeye idare heyetleri ve muntaka dahilindeki mektep çocukları Divanyolun'daki Çocuk kütüphanesinde toplanmış ve Gülhane parkına giderek Atatürk'ün heykeli ne hususî merasimle bir çelenk koymuşlardır.

İstanbul muntakasındaki kaza ve nahiyelerde de dün bayram münsabebine merasim yapılmış, söyleyler verilmiştir.

Dün Fatih muntakasında 3 bin çocuğa çelenk dağıtılmış, Gülhane parkında çocuklar için eğlenceler tertib olmuştur.

Dün Beykozda da bayram münsabebine büyük merasim yapılmıştır. Hükümet memurlarıyla Parti teşkilatına mensub zevat ve talebeler Cumhuriyet meydanında toplanmışlardır. Saat 9.30 da İstiklâl marşıyla merasime başlanılmış; hükümet; Parti adına ve çocuklar tarafından nutuklar söylenmiş, küçük mektepçilerle mazmune okunmuşlardır.

Bundan sonra Atatürk büstüne çelenk konulmuş ve memurlarla talebeler, halk, şirket vapurlarıyla Anadoluakavağına gitmişlerdir. Burada hükümet, Parti ve okullar müessesilerinden 20 kişilik bir heyet Boğaz köprü mandanına giderek kumandanı tebrik etmişlerdir. Halka ve çocuklara hediyeler tevzi edildikten ve şiirler okunduktan sonra bir geçit resmi yapılmış ve merasime nihayet verilmiştir.

Çocuk kütüphanesindeki toplantı

Dün öğleden sonra saat 15.30 da Divan yolundaki Çocuk kütüphanesinde bir toplantı yapılmıştır. Valli muavini Haluk Nihad Pepey'in de hazır bulunduğu bu toplantıda evvelâ Çocuk Esirgeme Kurumu Eminönü başkanı Dr. İhsan Sami Garan bir hitabede bulunarak çocukların bayramını kutulaması

ilk Narvik deniz muharebesine aid kahramanlık menkabeleri

Londra 23 — Royter ajansı bildiriyor: Amirallik bülteni Narvike yapılan ilk taarruza aid tafsilâtı Hardy mürettebatından sağ kalanların ifadelerine atfen neşretmektedir.

Bültende, şark Westfjord, methali geniş, içeri doğru gidildikçe azami 2 mil genişlikte iki yüksek dağ arasında sıkı sık bir kanal şeklinde tasvir ediliyor. Bu kanal, sahilinde Narvikin kâin bulunduğu Ofot fjorda münthehi olmaktadır.

İngiliz torpido muhribleri filotillâsı Hardy, Hostile, Havock, Hotspur ve Hunterden müteşekkil bulunuyordu. Filotillâyı Hardy sefinesinden idare eden Warburton Lee, Ofot fiyurunun, İngiliz torpido muhriblerinden daha büyük ve daha kuvvetli, en az 6 muhribin muhafazası altında bulunduğunu haber almıştı, keyfiyeti amiralliğe bildiren Almanlara taarruzda bulunmak müsaadesi istemişti. Amirallik, Almanların madde üstün vaziyette bulunmaları dolayısıyla 1 numaralı muhrib filotillâsını Narvike taarruzu, neticesi tesadüfe bağlı bir iş olduğundan Warburton Leeyi taarruz etmek veya etmemek hususunda serbest bırakmış, fakat, nasıl hareket ederse etsin tasvile karşılanacağı teminatını vermiştir.

Gecenin saat birinde

Bu hâdis, 10 Nisanda, gecenin saat birinde cereyan etmiştir. Warburton Lee, med esasında taarruza geçeceği cevabını vermiştir. Hardy muhribi, filotillânın en önünde bulunuyordu. O kadar şiddetli bir kar tipi vardı ki, sübaylardan biri, muharebeden sonra: «Ofot fiyurundaki kayahlardan birini, ancak çarptıktan sonra görebildik» demiştir.

Dört buçukta

Hardy'nin sevk ve idare ettiği filotillâ Westfjordun dar methalinden geçip Ofot fiyuruna girmeğe muvaffak olmuştu. Saat 4 buçuğu geçmişti. Hardy, yalnız başına Narvike girdiği zaman orada iki büyük Alman muhribi görmüş ve en yakında bulunana bir torpii atmıştı. Torpil, gemiye yandan çarpmış, çok şiddetli bir infilâkı müteakib Alman gemisinden büyük bir alev fıskırdığı görülmüştür. Mühimmat deposunun infilâk ettiğine hiç şüphesiz yoktu. Alman muhribi sulara gömülüyordu.

Çarpışma

Şimdi Hardy, hem kendisinden daha kuvvetli iki Alman muhribinin, hem de sahil bataryalarının taarruzile karşılaşmıştı ve torpillerini atmış bulunduğu geri çekilmişti. Öteki İngiliz muhribleri taarruza geçtiler. Attıkları torpiller Alman nakliye gemilerini tam manasile hercümerç içinde bırakmış, aynı zamanda, topları da Alman muhriblerini ateş altına almıştı.

3 Alman muhribinin hücumu

Hardy tekrar filotillânın başına geçti. Tam o esnada Ofot'un derin koylarından biri olan Remboks fiyurundan 3 büyük Alman muhribi süratle çıkıp ilerledi ve derhal Hardy'ye hücum ettiği görüldü. Hardy methaline doğru açıldı ise de, 2 Alman muhribi yolunu kestiler. Almanlarla İngilizler arasındaki muharebe umumilemişti. Hardy ye kendi mermilerinden daha büyük çapta mermiler isabet etmiş; güvertesi parça parça olmuş, Warburton Lee ağır surette yaralanmıştı.

Yaralı bir teğmenin kahramanlığı

Güvertenin enkazı arasında, ölmeyen ve yere yuvarlandığı halde kendini kaybetmiyen adam, muhribin kasadarı teğmen Stanning'di. Sol ayağını bir mermi alıp götürmüştü. Geminin baş tarafında, teğmen Mansel sağ kalan topçu efradına emirler veriyordu. Stanning sürüklenerek dümene doğru ilerledi. Dümen başındaki bütün efrad ölmüştü. Stanning, sulara kapılıp sıradan meğre başıyan Hardy'yi akıntidan kurtarıktan sonra dümenin başına bir bahriyelî bırakarak enkaz haline gelen güverteye avdet etti ve kumandayı ele aldı. Hardy düşman ateşi altında idi. Makina dairesine müteaddid

lan derin bağlılığı ifade eylemiştir.

İzmirde

İzmir 23 (A.A.) — Gazeteler 23 Nisanın Türk istiklâl hayatındaki mutene mevki ne işaret ederek bu mes'ud günü kutlamakta ve Çocuk bayramını da harsaretle alkışlamaktadır.

Yurdda

Ankara 23 — Yurdun muhtelif yerlerinden aldığımız telgrafalar milli Hâkimiyet bayramı ile Çocuk haftası başlangıcının büyük bir sevinç içinde kutlandığı, yapılan toplantılarda en heyecanlı ifadelerle rejime ve büyüklerimize karşı sarsılmaz hislerin izhar edildiği bildirilmektedir.

Çocuk balosunda neler gördük ?

Çocuk balosundan bir görünüş

(Baştarafı 1 inci sayfada)

amma, yüzlerce de büyük vardı. Kısacası, yedisinden yetmişine kadar kadın, erkek, (pardon, tabii yetmişinde kadın olmaz) kalabalık bir davetli kütiesi geniş salonu tika basa doldurmuş bulunuyor - du.

— Büyükler neye?

Mi diyorsunuz?

Onlara sorarsanız, çocuklarını getir - dikleri için.. Bence lüzumsuz. Çocuk mürebbiyesiz, dadısız, anasız, babasız kendi âleminde eğlenmeğe de öğrenmeli. gaye bu değil mi zaten?

Yavrular cıvı cıvı kaynaşıyorlar; hep si birbirinden sevimli, birbirinden cazib.. az da yaramazlık etmiyorlar hani.

— Durun, oturun, yapmayın, emeyin! Demekten tertib heyetindekilerin boğazları kurudu, rahatları bozuldu.

Çocuklardan evvel büyüklerin kıya - fetleri nazarı dikkatli celbediyor. Şehrin en tanınmış ailelerini, müteşem kıya - fetleriyle görmek kabıl.

Sahnedeki irili ufaklı, kız, erkek ka'abalık bir çocuk korusu yer almıştı. Beyoğlu 13 üncü ilk mektep talebesinden teşkil edilen bu koro konserine başlamadan evvel, Şişli Halkevi reisi kitabı ve muallim Ahmed Halid mikrofonun önüne geldi. Çocukların bayramını tebrik ve güzel eğlendirileceklerini vâdetti. İşin sonunda pasta ve limonata olduğuna ilâveyi de unutmadı. Biraz sonra İstiklâl marşının çalınacağını söyleyen Ahmed Halid, bunun saygı vaziyetinde dinlenmesi icab ettiğini hatırlattı. Filhakika biraz sonra miniminilerden mürekkep koro çok güzel bir şekilde İstiklâl marşını söylemeğe başladı. Yüzlerce çocuk heykel gibi hareketsiz ayakta, çıt çıkarmadan dinliyorlardı amma, Yarabbi ne

mermler isabet etmişti. Stanning, henüz sağ kalanların hayatını kurtarmak için, gemiyi karaya oturttu. Makinalar artık işlemez bir halde idi. Hotspur ve Hostil'de hasara uğramışlardı. Fakat Almanlar, bunların hakkından gelmeğe muvaffak olamıyorlardı. Almanların altı nakliye gemisile, dört muhribi de yaralanmış, batmakta idi. Almanlar, avdetle başıyan İngiliz muhriblerini takibe kalkışmadılar.

İngilizler, bu arada bir fırsat bularak Almanların mühimmat yüklü Ravensfeld gemisini de batırdılar. Kumandan Warburton Lee karaya çıkarılmışsa da, sahile iner inmez son nefesini vermişti. Hardy'nin sağ kalan efradı, sahildeki evlere sığındılar ve orada saklandılar. Bu evin sahibi ve kız, evlerine hep birlikte iltica eden bu 18 kişiyi yiyecek ve elbise verdiler. (a. a.)

Almanların bir hafta içinde kaybettikleri gemiler

Londra 23 (A.A.) — İngiliz bahriye nezaretinin haftalık tebliğinde şu rakamlar görülmektedir: Pazar günü gece yarısı biten hafta zarfında 3 İngiliz vapuru kaybedilmişti. Bu müddet zarfında hiçbir Fransız veya bitaraf vapuru batmamıştır.

Batan üç İngiliz vapurunun mecmu tonajı 11.362 tondur.

Mezkûr hafta zarfında zaptedilen veya batırılan Alman vapurları: 254 tonluk Rhein balıkçı vapurule 4465 tonluk Torgen Fritzen vapuru.

İngiliz denizaltıları da aşağıdaki Alman nakliye ve işe vapurlarının batırıldığını bildirmişlerdir:

13 Nisanda takriben 3000 tonluk bir vapur,

14 Nisanda bir kafileye dahil 4 vapur.

Narvik'te batırılan gemiler

15 Nisan Narvik'te batırıldığı bildirilen Alman vapurları şunlardır:

11776 tonluk Janwelem, 8096 tonluk Mu, enfels, 6388 tonluk Aachen, 5892 tonluk Altona; 4982 tonluk Bockenheilm, 5879 tonluk Fisser Martin Hendrik, 4330 tonluk Frielinghaus, 5836 tonluk Heinboyer.

Yekûn: 52.108 ton. Bu hesaba göre Almanların yekûn ziyatı 450.000 tona bulmuş olmaktadır ki, bunun

idi o büyüklerin şamatası.. ne zaman milli marşımızı dinlemesini öğreneceğiz! Küçükler bu marşın arkasından (çocuk marşını) söylediler. Bu marşa garib bir mısra var:

«Çocuktur tarihi yapan!»

Bakın biz bunu bilmiyorduk. O halde genç şairleri «edebiyatı biz yapıyoruz» iddialarında mazur görmek gerek!

Bir aralık bir çocuk ağlaması duyuldu. Akabinde de mikrofondan seslendi:

— Alev isminde bir çocuk annesini kaybetmiş. Bu Alev kimin ise gelisin alevsin!

Alevi sahneye çıkardılar. Minimini bir kız çocuğu. Zavallının alevlik tarafı kalmamış... Heyecanından, korkusundan küll gibi olmuştu. Annesi de onu arıyormuş, ana kız alkışlar arasında birbirlerine kavuştular.

Miniminiler daha birçok şarkılar söylediler, danslar, rondlar yaptılar. Sıra kuklaya gelmişti. Kukla da tam çocuklardan müteşekkil bir seyirciye söylenecek «!» bir kanto ile perdesini açtı:

«Ben her akşam birkaç kadeh çelk...

Fakat çocuklar kukla ile karagözü öğretmenlerini imrendirecek bir dikkatle dinlediler. Kuklayı hokkabaz takib etti. Çocuklar ve büyükler bu alaturka hokkabaza da iltifatlarını esirgemediler. Sahnedeki birkaç oyun müteakib müsamere balo safhasına dahil oldu. Salonun ortası açılarak dansa başlandı. Ben çıkarken, büyükler, pardon bütün çocuklar tam bir neşe içinde eğleniyorlardı. İşte Beyoğlu ve Şişli Çocuk Esirgeme Kurumlarının bu seneki çocuk bayramına müsadif baloları böyle geçti.

Nusret Safa Coşkun

Milli Şefin yavrulara iltifatları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

duğu halde Çankaya köşküne giderek Cümhuriyet İsmet İnönüye sevgi ve saygılarını teyid ve izhar etmişlerdir.

Milli Şef ve Bayan İnönü yavruları büyük bir şefkatle karşılanmışlar ve kendileriyle ayrı ayrı alâkadar olmuşlardır.

Çocukların Çankaya köşkü ziyaretleri esnasında Başvekîl doktor Refik Saydam ile Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu da Reiscümhur refakatinde bulunmakta idi.

Mektepçiler müteakiben Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda ile, Mareşal Fevzi Çakmağın da köşklerinde ziyaret etmişlerdir. (a. a.)

Yeni İnan radyosu

Tahran 23 (A.A.) — İnan veliahtı, kasa dalga üzerinden çalışan ve yabancı dil neşriyatına mahsus olan radyo istasyonunu yarın açacaktır.

Bu istasyonun kudreti 12 kilovat olup 30 metre 99 ve 19 metre 87 dalga uzunluğu ile çalışacaktır.

Neşriyat Farsça, Arabça, Fransızca, Rusça, İngilizce ve Almanca olacaktır.

114.500 tonu 13 Nisana kadar zaptedilmiş, 250 bin tonu batırılmış veya intihar eylemiş, 30.000 tonu ise 13 Nisandan sonra denizaltıların tarafından batırılmış ve 52.000 ton Narvik'te tahrib edilmiştir.

İngiliz ticaret gemilerinin ziyatı ise 672.278 tondur. Kafilelere dahil hiç bir İngiliz vapuru batmamıştır.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Neden verdiniz?

Çeviren: Nimet Mustafa

İhtiyar dostum cebinden ufak para çıkardı. Avuç açan güçlü kuvvetli dilenciye beş kuruş verdi.

Beş on adım yürümüştük. İhtiyar dostuma:

— Neden verdiniz, dedim. hasta, sakat bir insan olsaydı ne ise, güçlü, kuvvetli biri.

İhtiyar dostum cevap vermedi. Bir kır kahvesinde karşılıklı oturduğumuz zaman:

— Canınızı sıkmazsam, size çok eski bir hatıradan bahsedeyim.

Dedi. Güzel konuşan, her anlattığı tatlı tatlı dinlenen dostuma:

— Canımı sıkamak ne demek, sizi her zaman zevkle dinledim, dedim.

★

«Otuz beş sene evvelki bir gönül macerasından bahsedeyim. O zaman ben henüz yirmi altı yaşında idim. Kaçgöç devri idi. Biz İstanbul kaçgöçüne nispeten az ehemmiyet verilen bir sayfiyesinde otururduk. Bir köşk komşumuzun benden beş altı yaş küçük bir kızı vardı. Çocukken, onunla beraber çok oynamıştık. Büyüdükümüz zaman da birbirimizden uzak kalmadık. Oyun çağı geçmiş, gönül çağı gelmişti. Komşumuzun yetişkin kızını ben seviyor muydum? O zaman sevdiğimi zannediyordum ve bir müddet öyle zannettim. Fakat seneler geçti. Şimdi çok iyi biliyorum ki, ben onu sevmişim. Hem nasıl sevmişim.

Ne vakit yalnız kalsam onu düşünürüm. Ona benzeyeni görmüyorum ya, onu andıran bir genç kız görsem, yüreğimin sızladığını hissedirim.

Güzel miydi? Ben onun kadar güzel ne evvelce görmüştüm. Ne de sonradan gördüm. Ya'nız güzellik olsa. Onun her şeyi benim için hoştu. Gülmesi, konuşması, yürümesi, bakışı, giyinmesi, ve elân da öyledir. Elân da onu gözlerimin önün getirince her halile güzel, iyi ve cana yakın bulurum.

Vak'aya geleyim. Bir sabah köşkten çıkmış yürüyordum. Bizim sayfiyenin tam bahar ve çiçek mevsimi idi. Çiçek toplamaya gidiyordum.

— Ben de geleyim beraber top'larız.

Dedim. Yanyana yürüdük. Mevsimden, yeni taşınan komşulardan, onun piyano dersinden, benim yeni vazifemden konuştuk. İstasyona yaklaşıptık.

— Beyefendi Allah hanımını bağışlasın.

Bu bir sakat dilenci idi. Ne de kurnaz olurlar. İnsanın yanında kadın gördüler mi muhakkak bu tarzda söz söylemek cihetini iltizam ederler. Fakat ben böyle söylediğim için değil, sakat olduğu için elimi cebime soktum. Elime gelen ufak parayı onun avucuna bıraktım. İki üç adım ya yürüdük, ya yürümedik, bir ikinci dilenci de avuç açtı. Bu adam, benim demin sadaka verdiğim adam gibi güçlü kuvvetli idi.

Hiddetli hiddetli yüzüne baktım ve yürüdüm. Epey uzaklaşmıştık. Bahar ve çiçek kokuları geliyordu. Konuşmuyorduk. Benim zihnim hep yanımda yürüyen onun'a meşguldü. Onu benim sevdiğim gibi hiç kimse sevmeydi. Onunla kurulacak yuva, dünyada kurulmuş yuvaların en mes'udu olurdu. Hayalim ge-

nişliyor. İleride geçecek günler gözümün önüne geliyordu.

Ufak bir köşk. O ve ben..

Orada onun sesini duyacağım.

Onun piyanosunu dinleyeceğim

Onu göreceğim.

Onun kokusunu alacağım.

Hep o...

— İşte burada güzel çiçekler var.

Bir tane çiçek koparmıştı.

— Ne güzel değil mi?

Ben de bir çiçek kopardım.

— Bu da güzel, bunu da yanına koyun. Biri siz, öteki de...

Acemi bir ilânı aşk mukaddemesine başlıyordum.

Dikkat'i dikkatli yüzüme baktı:

— Demin çok üzülüm.

Dedi, sordum:

— Neye, ne oldu?

— Dilencinin birine para verdimiz, ötekine ise sert sert baktınız.

— Para verdiğimiz adamı siz de gördünüz. Kolu kırık bir adam, öteki ise sapsağlam.

— Onun da sakat olmadığı ne malûm, ya kalbi kırıkta.

★

İhtiyar dostum cebinden tabakasını çıkardı.

— Onun bu sözünü hiç unutmamış. Onu unutmamış gibi.

— Hususiyetinize aid bir sual soracağım, siz fazla tafsilât vermeseydiniz belki cesaret edemezdim.

— Sorun.

— O ne o'du?

— O öldü ve ben bütün hayatımda kalbi kırık yaşadım.

İngilterenin tarihi

(Bastarafı 7 nci savafta)

kat yemini etti'er. Fakat, Rişarın küçük kardeşi Korkusuz Jan, küçük Artura karşı taht kavgasına başladı. Prens Arturu esir etti ve adamlarından Hüber adında birisinin nezaretinde bir şatoda hapsedirdi. İngilterede hükümdarlık kanununa göre: Kör ve dilsizler kral olamazlardı. Jon, Hübere, küçük prensin gözlerini oymasını emretti. Fakat bu adam: «Hüber! Gözlerime dokunma, dilimi kes!» diye yalvaran küçük prens kiyamadır. Yurdsuz Jan, bir gece, yeğeni-nin hapsedildiği şatoya gitti, Arturu kendi elile hançerliyerek öldürdü, ve İngiltere kralı oldu. Yurdsuz Janın devri, İngilterede büyük karışıklıklara yol açtı.

R. Ekrem

Şehir işleri:

Gayri sihhî müesseseler tesbit edildi

Kaymakam'lar, mntakalarındaki gayri sihhî müesseseleri tesbit etmektedir. Şimdiye kadar tesbit edilen miktara göre, kazalardaki gayri sihhî müesseseler pek azdır ve onlar da peyderpey ortadan kaldırılacaktır.

ZAYI — 1938 senesi Sivas sanayiinden aldığı şehadetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur. T. Ş. F. tesviyeci Hüseyin Şener

SPOR

İstanbul futbol muhteliti Mısra gidiyor

Takım G. Saray, Fener ve Beşiktaş oyuncularından teşkil edilecek

Galatasaray, Fener ve Beşiktaştan seçilecek oyunculardan teşkil edilecek İstanbul muhteliti namı altında bir takım Mısra gidecektir. Gidecek takım şu oyunculardan mürekkebdür:

Cihad, Faruk, Adnan, Esad, Enver, Eşfak, Küçük Fikret, Salim, Melih, Buduri, Fikret, Osman, Hakki.

Ankarada dünkü maçlar

Ankara 23 (Hususi) — Milli küme maçları münasebetle şehrimize gelen Galatasaray takımı dün 19 Mayıs stadında Demirsporla hususi bir maç yaptı. Evvelâ Ankara tekaüdü ile Galatasaray takımları karşı karşıya kaldı. Ankaralılar bu maç 3-2 kazandılar.

Bu maçtan sonra Demirspor - Galatasaray maçı hakem Necdetin idaresinde başladı. Demirsporlular oyun üzerinde yavaş yavaş hâkim oldular. Ve ilk gollerini Orhan vasıtasıyla attılar. Galatasaraylılar derhal hücumu geçerek beraberlik sayısını yaptılar. Oyun bundan sonra daha hızlandı ve sertleşti. Bu yüzden Galatasaraylı Enver sakatlandı, yerine Haşim geçti. İlk devre beraberlik bozulmadan bitti. İkinci devreye Galatasaray başladı ve derhal hâkim vaziyete geçerek Gündüz vasıtasıyla ikinci golü yaptı. Oyun bundan sonra gittikçe sertleşti ve hakem de sık sık düdüklü çalarak bu sertliğe mâni olmağa çalıştı.

Demirsporlular mağ'ûbiyetten kurtulmak için birbirini kovalayan hücumlara geçtiler. Orhanın ayağına ikinci ve beraberlik golünü yaptılar. Demirspor taziyi gittikçe arttırdı. Galatasaray müdafaası çok zorluk çekiyor. Bütün hücumları güçlükle kurtarıyordu. Bu hücumlardan birinde Arif Demirsporun üçüncü ve galibiyet golünü atarak takımını 3-2 galib vaziyete getirdi.

Ankaradaki spor hareketleri

Athspor klübü binicileri Pazar günü atlı bir yürüyüş yapmıştır. Üç saat süren (30) kilometrelik bir gezinti yapan biniciler akşama doğru şehre dönmüşlerdir.

Ankaragücü - Kırıkkale maçı

Ankaragücü, Kırıkkale Birlikspor takımı'ne bir maç yapmak üzere Kırıkkaleye gitmiştir.

Y ksek mektebler müsabakaları tehir edildi

Yüksek mektebler futbol ve voleybol eması görülen lüzum üzerine tehir edilmiştir. Haber aldığımız göre buna sebeb, Mülkiye, Ziraat ihtilâfının son voleybol temasında yeni bir şekil almasıdır. Biz, bu ihtilâfın halledilip, temasların başlamasını temenni ediyoruz.

S. Tezcan

«Son Posta» nun tarihi tefrikası: 36

BAYBARS

Yazan: Hasan Adnan Giz

Bir dost mektubu

Atabey makamında Memlûkların değil, bitaraf bir devlet adamının bulunması lâzımdır. Bu mevki eğer Memlûklara geçerse, o zaman rekabet hissile bütün meşhur emirler birbirine girecek, memleket berhad olacak.

— Memleketin selâmeti için iktidar Memlûkların elinde kalmalıdır.

— Bu sözünüzle, hâlâ eski ve müteassıb bir Kölemen olduğunuz isbat ediyorsunuz. Memlûklar eğer memleketin selâmetini istiyorlarsa mütemadiyen devlet işlerine burunlarını sokmıyarak yalnız askerlik vazifelerini yapmalıydılar. Bu ülke için en iyi idare tarzı Melik Salihin idare tarzıdır. Tarih ve tecrübe bunu gösteriyor.

Emir Alâettin matolmuştu. Kalben kızın zekâ ve talâkatinden son derece memnun, zahiren sert ve mütehakkim:

— Artık gevezelik yeter - diye haykırdı - biraz da ev işle meşgul ol. Yarın evlenirsen çeneden başka bir şey öğrenmemiş diye bana söveceksin. Ders harıcı şeylerle zihni meşgul ettiğin hocan Ebül'kasımı takdir edeceğim.

— Hocam Ebül'kasım benim mükemmel bir talebe olduğumu söylemekle iftihar ediyor.

— İhtiyar bunak, talebesinin bir çorba pişirmekten âciz olduğunu bilmiyor mu?

— Harikülâde çorba pişirmek fiilî yok babacığım. Bu sözünüze ceza olmak üzere bugün yaptığım nefis tatlıdan sizi mahrum edeceğim.

Emir Alâettin bir kahkaha artarak yerinden fırladı:

— Vallahi sözümü geri alıyorum Zeliha! Sen Kahire kızlarının en zekisi ve en hınzırısın!

★

O akşam ortaklık karardıktan sonra ihtiyar ve üstü başı pejmürde bir adam; Atabey Şerefettin müstahkem bir şatoyu andıran konağının kapısını çalıyordu. Hekim Şerefettin, Atabey olduktan sonra da ekseriya bu kontakta oturur. Atabeylere mahsus saraya nadiren giderdi.

Kapıyı Şerefettinin tuğu bir Beniisrail mücahidine benzeyen ihtiyar ve titrek uşağı açtı ve kendi ile beraber titriyen işığı biraz ileri tutunca bu pejmürde kılıklı adamı tanıdı.

— Sen misin ya İbni Yakub? Emir hazretleri de seni bekliyordu.

Solgun ve titrek işığın fena bir renge boyadığı bu kirlî ve buruşuk yüzü biz de tanıyabiliriz. O, daha bugün yeşil gözülü kıza Tekinin buluştuğu kulübenin üzerinden atlayan ihtiyar fellâhın tâ kendisidir. Etrafa korkak ve şüpheli bir nazar attıktan sonra uşağın arkasından içeri girdi. Büyük bir taşkıtan geçip dik bir merdiveni çıktılar. Uşak izin almadan İbni Yakubu Atabeyin huzuruna soktu. Mükellef bir oda, hekim Şerefettin abanozdan yüksek bir masaya oturmuş. Rengi yeşile çalıyor. Büsbütün çukura kaçan gözler'nde hâlâ bir kıvılcım ateşi var. Bası kamburu ile çökük omuzları arasında

gömülmüş. Sakalı gene göğsüne kadar ve alt çenesi ileri fırlamış.

Masa başındaki bu duruşile hazreti İsanın haydudluktan evliyahğa yükselen meşhur havarilerinden birine benziyor.

— İnşallah vazifende muvaffak oldun ya İbni Yakub!

Fellâh, Atabeyin ayaklarına sürünüyor:

— İbni Yakub muhterem efendisini daima memnun etmiştir.

Karanlık yüzün kıvılcımları daha ziyade parlıyor.

— Derhal gördüklerini anlat.

— Başüstüne efendimiz. Emirleri üzerine onları şehirden itibaren takibe başladım. Bir katıra tuz yükliyerek kendimi ihtiyar bir çiftçi haline koymuştum. Gidecekleri yeri bildiğim için ben önde yürüyordum. Onlar bugün fevkalâde telaşlı idiler. Birden atlarını süratlendirdiler. Az daha bu fakiri de ezip çiğniyeceklerdi. Kısa bir zaman içinde kayboldular. Fakat gidecekleri yeri bildiğim için gene endişe etmiyordum. Nitekim biraz sonra ben de yetiştim. İhtiyar atını bağlamış, kendi bir ağaç dibinde uyu-yordu. Hemen yerlerde sürünerek bahçeye girdim. Onlar gene eski kulübede konuşuyorlardı. Bu kulübenin etrafında büyük ağaçlar vardı. Büyük bir cesaret göstererek bu ağaçlara tırmandım. Oradan kulübenin damına geçtim ve bütün konuşuklarını dinledim.

İhtiyar hekim sevinç içinde yumruklarını sıkıyor:

— Aferin ya İbni Yakub! Emeğinin mükâfatını iki misli alacaksın; şimdi dinledik'lerini harfiyen anlat!

İbni Yakub, o gün Zeliha ile Tekinin konuşuklarını pek cüz'î bir noksanla anlatıyor. Hiç göz kırpmadan bunları dinliyen Şerefettin, bir lâhza sükûttan sonra soruyor:

— Bu gece tekrar buluşacaklar ha?

— Evet ya Emir!

— Pekâlâ, dışarı çık bekle.

İbni Yakub çekiliyor. Şerefettin birbiri-ne sarılmış iki yılanı benzeyen bastonuna dayanarak kalkıyor.

— Bir çare bulmalıyım!

Bitişikteki eski hekimlik zamanından kalma odasına geçiyor. Gene kitaplar, şişeler, zehirler karşısında düşünüyor.

— Bir çare bulmalıyım!

Nihayet yüzünde acı bir tebessüm. Dönüp tekrar abanoz masaya oturuyor.

— Ya İbni Yakub!

— Buyurunuz efendimiz.

— Gel şu masanın başına. Al şu kalemi ve söylediklerimi yaz.

İbni Yakub masa başında ve kalem elinde:

— Söyleyiniz efendimiz.

— Yaz! Emir Alâettin hazretlerine,

— Evet efendimiz.

(Arkası var)

Son Postanın tefrikası: 45

Hicran

YAZAN: NEZİHE MUHİTTİN

Doktor Nihad onun küçük ellerini sıcak avuçlarında oksiyarak sordu:

— Ne var yavrum? Neden uyandı?

Böyle bana!

Hicran derin bir nefes aldıktan sonra başını yastığa bırakarak fısıldadı:

— Hiç... Bir rüya...

Doktor Nihad ona doğru bütün şefkatle eğildi:

— Bir rüya mı? Çok mu korktun çoçüğüm?

Şimdi Hicranın sesi daha kuvvetlenmişti. Doktor Nihadın avuçlarında sıcak ellerine sokularak derin ve müsterih bir nefes daha aldı:

— Evet çok korktum! Oh ne iyi et-tiniz de geldiniz... Bugün yanıma hiç gelmemiştiniz.

Doktor Nihad derin ve sıcak bir ürperti ile titredi.

— Affet yavrum... Çok... Pek çok meşguldüm. İşte şimdi yanımdayım ... Artık korkmuyorsun değil mi?

— Hayır... Artık korkmuyorum ... Fakat içimde hâlâ titreme var... Şu lâmbanın abajörünü biraz çeviriniz doktor... Gözlerim yoruluyor.. Hah. Çok iyi şimdi... Bakınız... Biraz yaklaşınız. Size rüyamı anlatayım...

— Hayır.. Anlatmayın Hicran.. Belki size tekrar heyecan verir.

—Oh bırakınız anlatayım.. Eğer içimde kalırsa belki sabaha kadar uyuyamayacağım... Oh ne müthiş rüyaydı bilseniz... Bir bahçede dolayıyordum... Güneşli, parlak bir hava... Etrafım çi-

çeklerle dolu... Kendi kendime dolaşırken önüme çıkan iki tarafı taflanlı dar bir yola saptım... Yapayalnız yürümeğe başladım... Bu dar ve loş yol bir türlü bitmiyordu... İçime kasvet doldu... Yüreğim çarpmaya başladı... Geri dönmek istedim... Arkamdaki yol çalılarla kapandı. Önüm büsbütün taflanların koyu dallarile daraldı... Etekerime, ayaklarıma sarılan siyah renkli yapraklardan kurtulmak için kendimi var kuvvetimle ileri doğru attım... Nihayet bir meydanlığa çıktım... Kalbim durmuş gibiydi... Etrafım kapkaranlık... Sonra... Oh sonra... Müthiş korkunç bir uğultu...

Hicran titriyen ve sarsılan başını doktor Nihadın göğsüne saklıyarak sustu:

Doktor onun güzel başına göğsüne bastırarak:

— Yetişir yetişir! -diye inledi. Bak nasıl heyecanlandın! Unut artık bu rüyayı...

Hicran onun göğsünde titreyen sesile kesik kesik fısıldıyordu:

— Oh geçti artık... İçimin titremesi bostadı.. eğer siz yanımda olmasaydınız...

— Artık yanımdayım..

— Ne olur? Beni yalnız bırakmayınız? Belki gene bu fena rüyayı görürüm, yalnızlığın korkuyorum!

— Hayır çoçüğüm seni yalnız bırakmıyacağım! Bana inan.. Hiç korkma artık! Hep yanımda kalacağım.

— Hep yanımda kalınız! O zaman hiç hiç bir şeyden korkmıyacağım..

Hicran başını yavaşça kaldırarak doktor Nihadın derin ve saf gözlerini gözlüyen şakaklarındaki temiz kır saçlara gülümsüyerek baktı.

Doktor her zaman yaptığı gibi ince ve uzun parmaklarıyla gümsü telli saçlarını arkaya doğru iterek içten bir bakışla Hicranın şimdi pembeleğe başlıyan taze ve güzel yüzüne baktı. Elleri tekrar birleşmişti. Doktor Nihad ona eğilerek:

— Uyu yavruçüğüm. Uyu -diye fısıldadı- Ben buradayım...

— Ya uyuduktan sonra?

— O zaman da buradayım... İster sen eğer?..

— Oh evet istiyorum... Gitmeyiniz!

— Hiç hiç gitmiyeceğim.. hayatım devam ettikçe hep yanımda kalacağım. Rahat mısın şimdi?

Hicran onun elini dudaklarına götürdü.

Doktor Nihad şimdi eğilmiş onun yumuşak saçlarını oksiyarak sordu:

— Sana bir masal söylersem uyur musun Hicran?

— Nasıl masal?

— Hayır masal değil.. bir hikâye.. hakiki bir hayat hikâyesi..

— Bu daha iyi... Söyleyiniz.

— O halde güzel gözlerini kapa da beni dinle: Bu dünya yüzünde Hicran adında emsali olmayan güzel, ince ve zarif bir kız vardı. Bu sevimli, güzel -ler güzeli genç kız bir zamanlar kıy -metini anlamıyan insanların arasında düştü. Çok acılar, çok ızdıraclar çekti..

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Samsun Halkevi yurd gezisinden döndü

Heyet Sivas, Malatya ve Elâzığa giderek birçok güzel temsiller ve muvaffakiyetli konserler verdi

Samsun, (Hususî) — Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliğinin yüksek tensibleriyle Mart ayı içinde Samsun Halkevi Sivas - Malatya ve Elâzığa temsiller ve konserler vermek üzere gösterit ve ar şubelerine mensub 41 kişilik bir kafiye ile çıktığı seyahatten dönmüştür.

Heyete Halkevi reisi bizzat riyaset etmekte idi. Seyahat programının tatbiki nezarat için Bay Cudi Gürsoyun reisi altında gösterit reisi Vedad Ürfi, ar reisi tüccardan Kemal Sezen, halk ders-

Samsun Halkevi gösterit kolu azalarından bir grup

haneleri reisi Ticaret Okulu Müdürü Safet İrtenk ve lise öğretmenlerinden Fikret İnselden mürekkep bir heyet teşekkül etmiş bulunuyordu. Temsil, konser gruplarından başka bando takımı da beraberdi.

Sivasta

Heyet Sivasta samimi bir şekilde karşılanmış ve Halkevi tarafından misafir edilmiştir. Ertesi gün idare heyeti komitesi, Sivas Valisi Akif İyidoğan tarafından kabul olunmuş ve saat dörtte Atatürk büstüne Samsun Halkevi adına merasimle bir çelenk konulmuştur. Halkevi reisi burada heyecanlı bir hitabede bulunmuştur. Gece, Şehir sinemasında temsil komitesi tarafından (Bir doktorun ödevi) piyesi büyük bir muvaffakiyetle temsil olunmuştur. İkinci gece, şubesinin 23 kişilik orkestrası bir konser, gündüz de talebelere hususî bir konser verilmiştir. Üçüncü günü şehrin şayanı dikkat yerlerini ziyaretle geçiren Halkevîler, gece gene Şehir sinemasında (Beyaz Baykuş) piyesini cidden muvaffak bir şekilde oynamışlardır. Temsilde vali, ve güzel bir tesadüf eseri olarak Sivasta bulunan korgeneral komutanlar, memleketin en güzide tabakası hazır bulunmuştur.

Halkevîler Cumartesi günü Malatya'ya hareket etmişlerdir.

Malatya'da

Samsun Halkevi heyeti, Cumartesi günü Malatya'ya vâsil olmuş ve istasyonda cidden heyecanlı tezahürlerle karşılanmıştır. Heyet, Valiyi, Belediye reisini, Partiyi ziyaretten sonra, Millî Şefimiz İnönü'nün pederlerinin kabirlerine giderek Samsunlular namına bir çelenk koymuş ve bu merasimde binlerce halk bulunmuştur. Samsun kafiyesi reisi: Cudi Gürsoy, Samsun gençliği namına heyecanlı bir hitabede bulunmuş, Malatya Belediye reisi Dr. Cafer bir mukabele nutku vermekle beraber İnönü'nün pederlerinin hayatı ve vasıfları hakkında izahat vermiştir.

Akşam, mensucat fabrikası sinema salonunda Parti tarafından 160 kişilik bir ziyafet verilmiş ve ziyafette Malatya Valisi, Belediye reisi, devair rüesası, Belediye, Parti erkânı hazır bulunmuş, Parti reisi Şefik tarafından verilen nutka Cudi Gürsoy tarafından mukabelede bul-

Bursa Işıklar askerî lisesinin yeni mezunları

Bursa (Hususî) — Büyük Erkânharbiye tarafından tanzim ve ihzar edilen askerî mekteplerin şuurulu ve muntazam çalışmalarını gösteren film şehrimizde gelmiş şehrin güzide davetlilerine gösterilmiştir.

Şehrimizde bulunan Işıklar Askerî Lisesinin bu seneki mezunları, gene pek çok davetliler huzurunda mükâfat tevzi merasimi yapılmıştır. Başta mektebin mükemmel bandosu olduğu halde ve tekmi talebenin iş tırafile istiklal marşı söylenmiş, bunu müteakib mekteb müdürü albay Ekrem çocuklarına son öğütlerini ihtiva eden vezir bir hitabede bulunmuştur. Bundan sonra genç, din ve ateşli Harbiyelilere mükâfatları tevzi edilmiştir. Mükâfat alanlar şunlardır:

Son sınıf birincisi Remzi Yerman, ikinci İbrahim Ünal, üçüncü Dervişler.

Muhtelif dersler birincileri de, edebiyat, tarih, cebir; askerî dersler ve daha bir çok dersler birincisi Remzi Yerman olmuştur.

Tabii ilimler birincisi İbrahim Ünal, felsefe birincisi Veli Kocapınar, fransızca birincisi Muammer Ünusoy, almanca birincisi Yılmaz, ingilizce birincisi Ali Rıza, spor birincisi Nihad, musiki birincisi Muammer'dir.

Son sınıf birincisi Remzi hocalarına, za-bitlerine ve arkadaşlarına veda ve teşekkürü tazammun eden bir hitabede bulunmuş, bütün sınıflardan iki talebe de buna cevablar vermişlerdir. İhzar edilen büfeden davetlilere limonata vesaire ikram edilmiş ve mekteb gezilmiştir.

Muradlıda üç azıllı hırsız yakalandı

Muradlı (Hususî) — Muradlı'nın Balıhoca köyünde Mustafa oğlu Hasan Çiftçinin evine gece vakti bir takım maskeleli haydutların girdiğini; bir çok şey çaldıklarını yazmıştı. Uzun tahkikat ve takibattan sonra bu vak'anın failleri aynı köyden sabık korucu Bilâl, Pomak Salih, İlyas Şimşir oldukları anlaşılmış ve yakalanarak Adliyeye teslim edilmişlerdir. Diğer ikisi Ali Erentürk'le Zeynel Hasan takib edilmektedirler.

Sivasta çift hayvanatı tövzii

Sivas (Hususî) — Vilâyetimizin zele felâketine uğruyan mntakalarındaki köylünün çift hayvanatı ihtiyaçlarını karşılamak üzere yapılacak mübaya'a işlerinin tanziminde hazir bulunmak üzere baytar müdürü Eroğlu Ankara'ya gitmiştir.

Gemliklileri eğlendiren bir san'atkâr

Gemlik (Hususî) — Eğlence mevzuları bilhassa kışın, hiç deneyecek derecede yok olan kazamızda meddah Kâmil bir müddettenberi güzel hikâyeleriyle halkımızı oyalamaktadır. Gün geçtikçe sayıları azalan, bu halk san'atkârının himayesi için halkın gösterdiği rağbet çok fazladır. Resimde meddah Kâmil görülmektedir.

gi reisi ve lise öğretmenlerinden), Dr. Mahir, Bayan İhsan Bengü (orta okul öğretmenlerinden), Mustafa Cura, Kadri (orta okul öğretmenlerinden), Rahmi Güneri (başöğretmen), Osman Şensoy (Di Amerikan Tobako şirketinden), Lutfi Tekin (Belediye memurlarından), Adnan Saydam ve Behiç Atabek (vilâyet memurlarından), Macid Gürey (gazete muhabirlerinden), Süreyya San (bando şefi), Sami Çakırık (mağaza sahibi), Mehmed Ali Sanlı (memur), Bayan Nimet Gürsoy, Başadgan, Neriman Şakar, Neriman Özyakut ve ilh...

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, bir akıl doktoru, yazdığı makalede...

... Bugünkü insanlarda asabiyyetin artmasının sebebini...

... Vücutlerdeki hararet miktarının gitgide çoğalmasında buluyormuş...

Hasan Bey — Doğru, insanların kanları kaynaması ve gözleri kızmaya hiç başımıza yeni bir harb daha çıkarırlar mı idi?

Hatay kasabalarında kalkınma

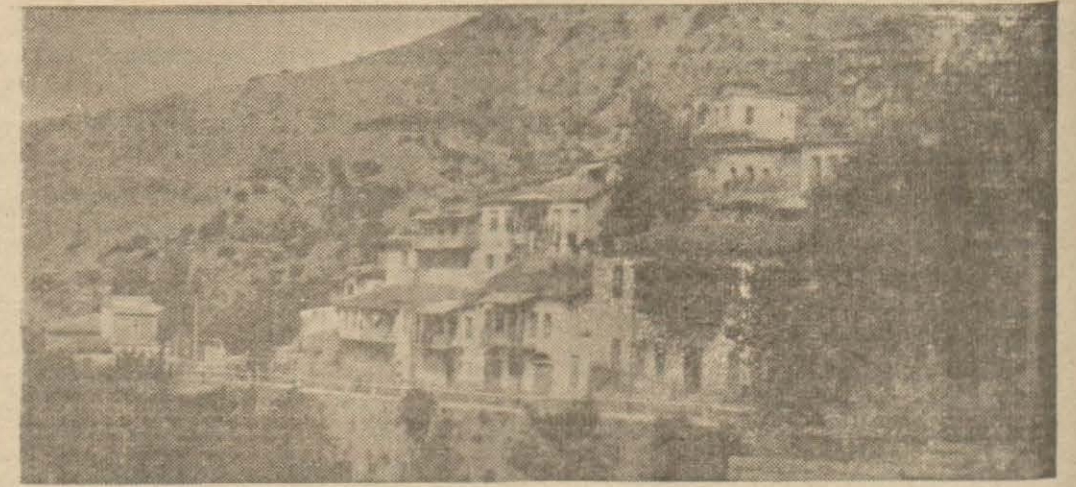
Mühim bir zahire ambarı: Reyhaniye

Reyhaniye, (Hususî) — İki seneden beri kaza merkezi halinde idare edilmekte olan Reyhaniye, Hatayın en güzel kasabalarından birisidir. Asi nehrinin içerisinde geçtiği kasaba meyva bahçeleriyle örtülüdür. Senelik meyva ve sebze istihşalâtı büyük bir yekûna baliğ olmaktadır.

Fakat, Reyhaniye daha ziyade bir ziraat bölgesidir. Fevkalâde mümbit ve mahsuldar olan topraklarında her cins hububat büyük bir bereketle yetişmekte ve önemli miktarda ihracat yapılmaktadır. Reyhaniye Hatayın meşhur pazarlarından biridir. Asi nehrinin içerisinde geçtiği kasaba meyva bahçeleriyle örtülüdür. Senelik meyva ve sebze istihşalâtı büyük bir yekûna baliğ olmaktadır.

Hatayın güzel bir yaylası: Beylan

Beylan, (Hususî) — 53 kilometre uzunluğundaki Antakya - İskenderun şosesi üzerinde ve İskenderuna 25 kilometre mesafede vaki bulunan Beylan, coğrafya noktasından gayet mühim bir mevkie sahiptir. Bu itibarladır ki, ziraat hayatı ile birlikte bir de ticaret hayatı mevcuttur ve gün geçtikçe inkişaf eylemektedir. Vilâyetin, diğer bazı kasabalarına nisbetle burada refah daha çoktur.

Halen nahiye merkezi olarak idare edilmekte bulunan Beylan Hatayın en güzel yaylalarından birisidir. Yazın Hatay şehirleriyle haricden birçok kimseler buraya gelerek aylarca kalırlar. Suyu, havası ve manzarası son derece nefistir. Beylan, ilgili makamların gayret ve himmetleriyle muhakkak ki, pek yakında turistik bir şehir haline gelecektir. Resim Beylandan bir görünüştür.

Kırkpınar güreşleri hazırlıkları bitmek üzere

Edirne (Hususî) — Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine 10 Mayıs'ta başlayıp 3 gün devam edecek olan Kırkpınar güreşleri için devam etmekte olan hazırlıklar sona ermek üzere. Bugün Çocuk Esirgeme Kurumunda Mehmed Gündemin başkanlığında bir toplantı yapılmıştır. Dört saat süren bu toplantıda Bayan Malde K. Dirik, Bayan Vali Münire Nomer, Mihri Öney, Dürdane C. tınaz, Süleyman Kıyıcı, Süleyman Yöndem bulunmuşlardır.

C. H. Partisi genel merkezinden gönderilecek olan 500 lira ile panayır yerinde mükemmel bir tribün yapılmasına karar verilmiş ve derhal hazırlıklara başlanmıştır.

Kurum tarafından bütün vilâyetlere devriyete makamında kırmızı dipli mum gönderilmiştir.

Kırıkhan'da bir kızın ölümü ile netice olan bir hırsızlık hâdisesi

Kırıkhan, (Hususî) — Kazamızın Kırkpınar köyünde mukim Ali İhsan, Bahri, Mustafa Bekir Alaybeyli Bostan Mehemdin teşviki ile aynı köyde oturan Aydın'lı aşiretinden Halilin çadığını basarak yanında olduğunu haber aldıkları 55 lirasını zorla almak istemişlerdir. Çadır sahibinin muaveneti ve 12 yaşlarındaki kızının dışarıya fırlayarak feryad etmesi üzerine soyguncular sesi susturmak için silâh istimal etmişlerdir. Atılan kurşunlardan birisi kıza isabet etmiş ve derhal ölmüştür. Maksudlarına muvaffak olamayan hırsızlar zabita tarafından silâhlarla yakalanmışlar ve adliyeye verilmişlerdir.

Pehlivan köyü seyyar demircilik kursu

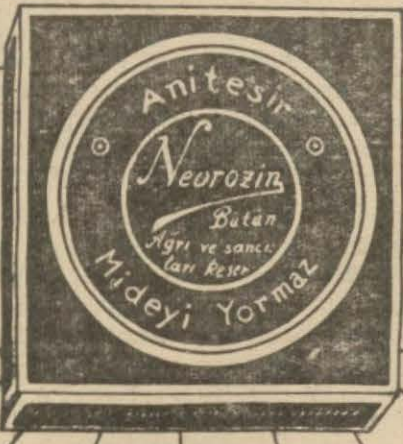
Pehlivan köyü, (Hususî) — 20. Trakya seyyar demircilik ve marankozluk kursunun ikinci devresi bugün Pehlivan köyünde merasimle açıldı. Bu münasebetle her taraf bayraklarla süslenmiş ve civar köylerden gelen köylüler bir bayram günü yaşamışlardır.

Meraside kaymakam, nahiye müdürü, muallimler ve bütün köylüler bulun-

muşlardır. Köylerimizde gençlere ziraat aletlerini ve nakil vasıtalarını tamir etmek ve köylünün ihtiyacına göre ağaç eşyayı bizzat yapmak gibi işleri öğretmek için tesis edilen bu kursa nahiyeden ve civar köylerden köy gençleri iştirak etmiş bulunuyor. Resim kursta çalışan köy gençlerini gösteriyor.

ANİTESİR

BAŞ, DIŞ, NEZLE,
GRİP, ROMATİZ-
MA, NEVRALJİ
KIRIKLIK
ve bütün ağrılarınızı

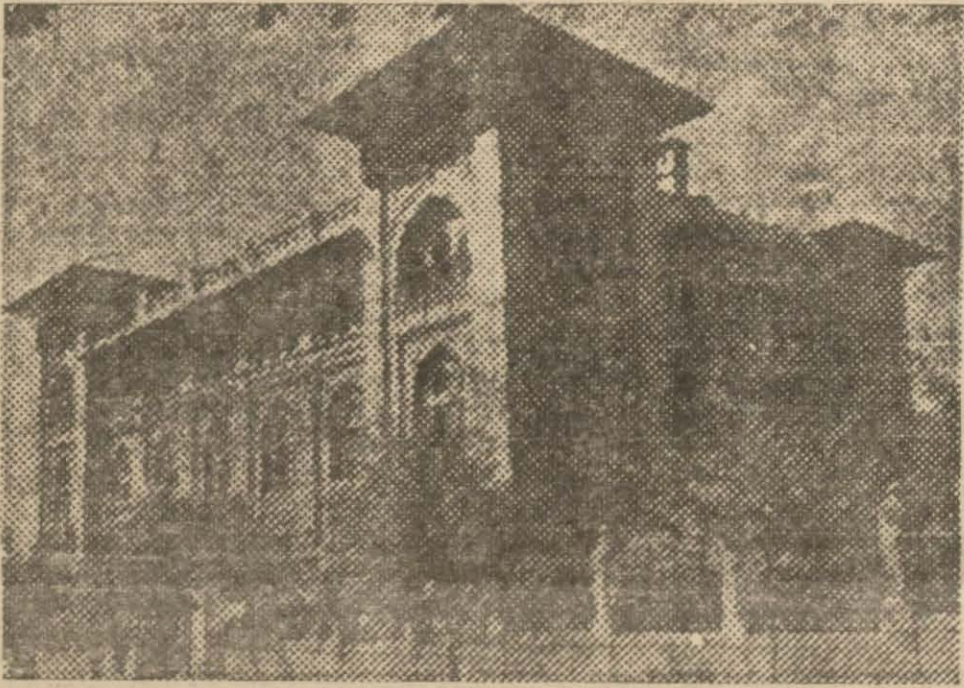

derhal keser.
Lüzumunda günde
3 kaşe alınabilir.
Taktiklerinden sakınız.
Her yerde pullu kutuları
ısrarla isteyiniz

NEVROZİN

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Lira'lık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Hazi- ran tarihlerinde çekilecektir.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

18/4/1940 tarihinde yapılan eksiltmesi feshedilmiş olan ve muhammen bedelli 32195 lira olan 18 kalem muhtelif ampuller 9/5/1940 Perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (2414,63) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (161) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (3261)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Muhammen bedell	Muvakkat teminatı	Semti	Mahallesi	sokağı	No: sı	Cinsi
L. K.	L. K.					
160	00	12	00	Üsküdar	Selâmi Ali	Karakolhane 32) N. J (8) Yarım
						34) kârgir bahçeli ev
181	50	13	61	"	Atik Valde	Osmanpaşa 37 Ahşab bahçeli ev
387	00	29	02	"	Hacehesrahattın Servillik	100 " " "
627	00	47	02	"	"	Eşref efendi 4 " " "
406	48	30	31	Boğaziçi	Kandıllı	Derman 28 " " "

Yukarıda cinsi ve mevkileri yazılı gayri menkullerin mülkiyeti satılmak üzere müzâ-yedeye çıkarılmıştır. İhaleleri 30/4/1940 günü saat 14 dedir. İstekillerin müdürlük aka-rat kalemine müracaatları. 3033

SINGER

TELEMETR - KRONOGRAF
Çelikten en yeni modelini takdim
ediyoruz
Hassas - Sağlam - Zarif
ve 15 sene garantilidir.
FIATI 55 LIRA
SINGER SAATLERİ
Mağazası: İstanbul, Em nönü Cad. 8

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenice))
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Afyon iflas memurluğundan :

Afyon ticaret mahkemesince iflâsına karar verilen Afyonkarahisar Türk sa-nayı anonim şirketine aid iflâs işlerini tedvir için iflâs idaresi teşkil edilmek üzere mezkûr şirketten alacaklı bulunan-ların 28/5/1940 Salı günü saat 14 de dai-rede hazır bulunmaları ilân olunur.

İlân Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	narın
İkinci	sahife	250	"
Üçüncü	sahife	200	"
Dördüncü	sahife	100	"
İç sahifeler		60	"
Son sahife		40	"

Muayyen bir müddet zarfında fas-laca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edil-melidir.

İlâncılık Kollektif Şirket
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Bıçakların en ucuz ve en iyisidir
10 adedi 25 Kuruş

Hasan deposu: Bahçekapı. Beyoğluna giden tramvay durağı karşısında
Şubeleri: Ankara, Karaköy, Beyoğlu, Satış yerleri: Beyazıt, Üsküdar,
Kadıköy, İzmir, Eskişehir ve sair Anadolu şehirlerinde

Santa

Santonini havi olan bu bisküvi
Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet
kolay müessir bir müstahzardır.

BARSAK SOLUCANLARINA

Karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerle küçük-
lerde sebep olacağı tehlikeler göz önüne alınarak
Solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faydelidir.
Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar
her eczanede bulunur. Kutusu 20 kuruştur.
Sihhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Reçete ile satılır.

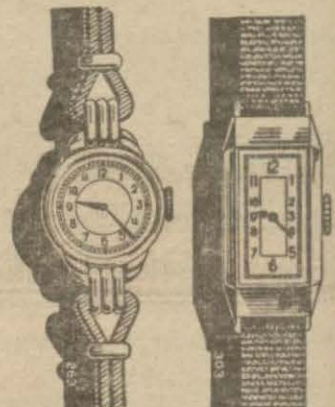

GÜZELLİK EKİSİRİ
SİHHT KREMLERİ
BÜNDÜZ İÇİN YAĞSIZ
GECE İÇİN YAĞLI
ACI BADEM YAĞSIZ
ACI BADEM YAĞLI

ÇİL VE LEKELERİ İZALE EDER,
TENİNİZE DAİMİ BİR TARAVET VERİR.
VAZO VE TUP ŞEKİLLERİ VARDIR.

Hepsinden
Sağlam
Hepsinden
Zarif
Hepsinden
Ucuz
YALNIZ:

ARLON

SAATLERİDİR.

Z. Saatman ARLON umum acentası ve cep, Kol Duvar
masa ve beki kontrol saatleri deposu.
Sultanhamam — Camcıbaşı han.

Ankara Polis Enstitüsü Müdürlüğünden :

- 1 - Eksiltmeye konulan iş Ankara polis kolleji binası inşaatıdır. Keşif bedeli 439.985 liradır.
- 2 - Eksiltme 6/5/1940 günü saat 15 de Emniyet Umum Müdürlüğü eksiltme işleri komisyonu odasında kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.
- 3 - Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 22 lira bedel mukabilinde Emniyet Umum Müdürlüğü eksiltme işleri komisyonundan alınabilir.
- 4 - Eksiltmeye girebilmek için istekillerin 21349 lira 52 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden bu işe girebileceklerine dair alınmış ehliyet vesikası ibraz etmeleri lazımdır. Bu vesika eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün ev-vel istekillerin bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatları ve dilekçelerine en az bir kalemde 250 bin kadar liralık bu işe benzer iş yaptığna dair işi yaptırın idarelerden alınmış vesika rapetmeleri muktezidir. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulun-mayanlar eksiltmeye giremeyeceklerdir.
- 5 - İstekiller teklif mektublarını ihale günü olan 6/5/1940 tarihinde saat on dörde kadar Eksiltme Komisyonu Reisliğine müracaat mukabilinde teslimi lazımdır.
- 6 - Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. 3170